

વાંસદા કોલેજમાં નવરાત્રી ગરબા મહોત્સવ કાર્યક્રમ યોજાયો

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ) વાંસદા, તા.૧૬ : સરકારી વિનયન, વાણિજ્ય અને વિજ્ઞાન કોલેજ, વાંસદા ખાતે તા.૧૬/૧૦/૨૦૨૬, શુક્રવારના રોજ કોલેજના આચાર્ય ડૉ. વાય. જે. મિશ્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ કોલેજની IQAC કમિટી, સાંસ્કૃતિક સમિતિ તથા સમધારા અંતર્ગત ગીત-સંગીત અને નૃત્યધારાના સંયુક્ત ઉપક્રમે નવરાત્રી-ગરબા મહોત્સવ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં

આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમનો મુખ્ય હેતુ વિદ્યાર્થીઓમાં ભારતીય સંસ્કૃતિ અને પરંપરાઓ પ્રત્યે ગૌરવની ભાવના કેળવવી, સાંસ્કૃતિક વિરાસતનું જતન અને સંવર્ધન કરવું તથા સામૂહિક એકતા અને સામાજિક સમરસતાની ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો. નવરાત્રી એ મા આઘશકિતની આરાધના, ભક્તિ અને શ્રદ્ધાનું પવિત્ર પર્વ છે. આ પર્વ ભારતીય સંસ્કૃતિની સમૃદ્ધ

પરંપરાઓને જીવંત રાખવાની સાથે ધાર્મિક આસ્થા, સાંસ્કૃતિક ઓળખ અને સામૂહિક ભાવનાને વધુ મજબૂત બનાવે છે. ગરબા એ માત્ર નૃત્યની અભિવ્યક્તિ નથી, પરંતુ તે ભક્તિ, શ્રદ્ધા, પરંપરા અને એકતાનું નીતક છે. ગરબાના તાલે એકસાથે જોડાઈને ઉજવાતો આ ઉત્સવ વિદ્યાર્થીઓમાં પરસ્પર સહકાર, ભાઈચારો, શિસ્ત અને હકારાત્મક અભિગમ કેળવવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. આવા ગૌરવની ભાવના કેળવવી, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય સંસ્કૃતિનાં મૂલ્યોને સમજવાની અને તેને જીવનમાં ઉતારવાની પ્રેરણા મળે છે. આ રીતે, કોલેજ ખાતે આયોજિત નવરાત્રી-ગરબા મહોત્સવદ્વંમાં કોલેજનો સ્ટાફગણ અને મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓએ ગરબાની રમઝટ માણી હતી.

ગણદેવીમાં હિન્દુ લાયન્સ સંગઠન દ્વારા મહાઆરતી યોજાઈ

કરી હતી.

નવસારી જિલ્લા ભાજપ પ્રમુખ ભુરાલાલ શાહ, ઉપપ્રમુખ અશોક ગજેરા, મહામંત્રીઓ જીગર દેસાઈ અને શાંતિલાલ પટેલ, વિજય પટેલ, પાલિકા પ્રમુખ મનીષ પટેલ, સંકેત શાહ, શહેર ભાજપ પ્રમુખ નીરવ ટેલર તેમજ શીતલ સોની સહિત ભાજપના પદાધિકારીઓ અને કાર્યકરો

વિશેષ ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં. મહાનુભાવોની પ્રેરક ઉપસ્થિતિથી રાસ-ગરબે ધ્રુતા ખેલેલાઓમાં પણ અનેરો ઉત્સાહ અને જોમ જોવા મળ્યું હતું. મહાઆરતી વેળાએ સમગ્ર વાતાવરણ ભક્તિમય બની ગયું હતું અને જય મહાકાલી તેમજ જય ભારતેના ગુગનભેદી નારાઓથી સમગ્ર પરિસર ગૂંજ ઊઠ્યું હતું.

વધઈમાં રોલ પ્લે અને લોક નૃત્ય સ્પર્ધા યોજાઈ

પોષણ અને આરોગ્ય સ્વચ્છતા, ઈન્ટરનેટ અને મિડિયાનો સુરક્ષિત ઉપયોગ, ભાવનાત્મક સુખાકારી અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય વગેરે વિષયો જીવન કૌશલ્ય પર આધારિત નાટ્ય રૂપે રજૂ કર્યા હતા. તથા આપની સમૃદ્ધ લોક સંસ્કૃતિ પ્રત્યે આદર અને જાગૃતિ કેળવાય તે હેતુથી ડાંગ અને ગુજરાતની ધરોહર સંસ્કૃતિની ઝલક ફોક ડાન્સના માધ્યમથી ડાંગ જિલ્લાની સરકારી માધ્યમિક શાળાના ધોરણ - ૯ ના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા પ્રસ્તુત થઈ હતી. માત્ર પાંચ-છ વિદ્યાર્થીઓની ટીમ

પોતાની કલાથી ઉપસ્થિત સૌ કોઈના મન મોહી લીધા હતા. કાર્યક્રમના અંતે સ્પર્ધામાં ભાગ લેનાર તમામ વિદ્યાર્થીઓને પ્રમાણપત્રથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતાં. તથા શ્રેષ્ઠ દેખાવ કરનાર પ્રથમ ત્રણ કૃતિઓને પ્રમાણપત્ર અને શીલ્ડથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. આ પસંદગે ડાયેટના પ્રાચાર્ય ડૉ. બી.એમ. રાઉતે મહેમાનોને આવકારી પ્રસંગોચિત ઉદ્બોધન કર્યું હતું. તેમજ સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન સોનલબેન દેવલ લેક્ચરર ડાયેટ - વધઈ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

ચીખલીની સ્વામિનારાયણ નર્સિંગ કોલેજમાં નવરાત્રિ મહોત્સવ ઉજવણી કરાઈ

ચીખલી તા.૧૬ : ચીખલીમાં આવેલી શ્રી સ્વામિનારાયણ નર્સિંગ કોલેજમાં આજરોજ નવરાત્રિ પર્વ નિમિત્તે ભવ્ય ગરબા મહોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સમગ્ર કાર્યક્રમ ભક્તિમય અને ઉત્સાહપૂર્ણ વાતાવરણમાં સંપન્ન થયો હતો.

કાર્યક્રમની શરૂઆત મા નવદુર્ગાની ભાવપૂર્ણ મહાઆરતી ઉતારીને કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ પરંપરાગત વજ્રોમાં સજ્જ વિદ્યાર્થીઓ તેમજ સમગ્ર સ્ટાફ પરિવારે માતાજીના ગરબાની રમઝટ બોલાવી હતી. સંગીતના તાલે સૌ કોઈ મન

મૂકીને ગરબે ધૂમ્પા હતાં, જેના કારણે સમગ્ર કેમ્પસ ગરબામય બન્યું હતું. વિદ્યાર્થીઓમાં ઉત્સાહ વધારવા માટે સંસ્થા દ્વારા શ્રેષ્ઠ ગરબા પર્ફોર્મન્સ અને આકર્ષક ટ્રેડિશનલ વેશભૂષા ધારણ કરનાર વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહન રૂપે આકર્ષક ઈનામો એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. કોલેજના ટ્રસ્ટી મંડળ અને આચાર્યશ્રીએ કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત રહી વિદ્યાર્થીઓનો ઉત્સાહ વધાર્યો હતો તથા તમામ સહભાગીઓને અભિનંદન પાઠવ્યા હતા. કાર્યક્રમના અંતે માતાજીનો પ્રસાદ વહેંચી સૌએ ધન્યતા અનુભવી હતી.

બીલીમોરા નવરાત્રી મહોત્સવમાં સનાતન ધર્મ અને ભક્તિનો અનોખો સંગમ

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ) બીલીમોરા, તા. ૧૬ : બીલીમોરા દેસરા ઓવરબ્રિજ નજીક વાઘરેય મઢી ગ્રાઉન્ડ ખાતે બીલીમોરા હિન્દુ લાયન્સ સંગઠન દ્વારા આયોજિત હિન્દુ સમાજ નવરાત્રી મહોત્સવમાં પ્રથમ દિવસથી જ ખેલેલાઓનું માનવ મહેરામણ ઉમટી પડ્યું હતું. ઝગમગતી રોશની, વિશાળ પાર્કિંગ અને હલેરાતા કેસરી ધ્વજ વચ્ચે મઢી ગ્રાઉન્ડ ભક્તિમય માહોલમાં ઝળહળી ઊઠ્યું હતું.

પ્રખ્યાત બંસરી બેન્ડના સથવારે ગાયક કલાકારોએ સુમધુર સ્વરે અંબાજી ગરબે ધૂમે છે અને ભાતરમાં જુઓ હવે ભગવો હલેરાય જેવા દેશભક્તિ અને શીર્ષ ગીતોની રમઝટ બોલાવી ખેલેલાઓને મનભરીને ઝૂમવા મજબૂર કર્યા હતાં. સમગ્ર આમોજનમાં બોલિવૂડ કે ફ્યુઝન દેશને બદલે ફક્ત અને ફક્ત દેશભક્તિ અને માતાજીના પવિત્ર ગરબાઓનો જ નાદ ગુંજ રહ્યો છે.

સંપૂર્ણપણે ભારતીય સંસ્કૃતિ મુજબ આયોજિત આ ઉત્સવમાં ખેલેલાઓ માટે ટ્રેડિશનલ અને સેમી-ટ્રેડિશનલ સહિત બે ભવ્ય ગરબા સ્પર્ધાઓનું આયોજન કરાયું છે, જેમાં ઉત્કૃષ્ટ દેખાવ કરનારા ખેલેલાઓને પ્રતિદિન ઈનામો આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવી રહ્યા છે. આયોજકોના જણાવ્યા અનુસાર, નવ દિવસની ભક્તિ અને શક્તિની આરાધના બાદ આગામી તા. ૨૦/૧૦/૨૦૨૬ મંગળવારના રોજ વિજયાદશમી નિમિત્તે મેદાન પર ભવ્ય મહાશય પૂજનનું પણ વિશેષ આયોજન કરવામાં આવશે. જય આંબે અને જય શ્રી રામના ગગનભેદી નારાઓ સાથે સમગ્ર મેદાન પર સનાતન ધર્મનો ભવ્ય નાદ ગુંજ રહ્યો છે.

હરણગામ અને વેલણપુરની કલેક્ટરે સમીક્ષા માટે મુલાકાત લીધી

(દમણગંગા ટાઈમ્સ) નવસારી, તા. ૧૬ : નવસારી જિલ્લા કલેક્ટરશ્રી મનીષ ગુરવાનીએ ચીખલી તાલુકાના હરણગામ અને વેલણપુર ગામની મુલાકાત લઈ નયમિક શાળાઓ, આંગણવાડી કેન્દ્રો, આયુષ્માન આરોગ્ય મંદિરો, ગ્રામ પંચાયતો અને સરકારી સસ્તા અનાજની દુકાનોની કામગીરીનું નિરીક્ષણ કર્યું હતું. નયમિક શાળાઓની મુલાકાત

દરમિયાન તેમણે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા, શિક્ષકોની હાજરી અને શૈક્ષણિક સુવિધાઓની સમીક્ષા કરી ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ સુનિશ્ચિત કરવા માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. આંગણવાડી કેન્દ્રોમાં બાળકોના પોષણ, વજન-ઊંચાઈ, નાસ્તા અને ભોજનની વ્યવસ્થા અંગે માહિતી મેળવી જરૂરી સૂચનાઓ આપી હતી. આયુષ્માન આરોગ્ય મંદિરોમાં સગર્ભા મહિલાઓ, હાઈ-રિસ્ક કેસો,

લેબોરેટરીની સુવિધાઓ અને દર્દીઓને આપવામાં આવતી આરોગ્ય સેવાઓની સમીક્ષા કરી હતી. ગ્રામ પંચાયતોમાં સરકારી ડી, શાળા-આંગણવાડીમાં મકાનોની સ્થિતિ અને અન્ય પાયાની સુવિધાઓ અંગે માહિતી મેળવી હતી. સરકારી સસ્તા અનાજની દુકાનોની તપાસ દરમિયાન કલેક્ટરશ્રીએ અનાજના જથ્થા અને વિતરણમાં ગેરરીતિ ન થાય તથા ફરિયાદો ન મળે તેની તકેદારી રાખવા રાખવા કડક સૂચનાઓ આપી હતી. આ મુલાકાત દરમિયાન ચીખલી નંત અધિકારી શ્રી નિશાંત કુંભારિયા, તાલુકા વિકાસ અધિકારી શ્રીમતી ભાવનાબેન યાદવ, મામલતદાર શ્રી હિરેન મૈસૂરિયા, સરપંચશ્રી સહિત સંબંધિત અધિકારીઓ અને ગામના આગેવાનો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

પરમાત્મા સમીપે રહેવાનો સૌથી સરળ માર્ગ - નામ જપ

માનવીની સૌથી મોટી દુર્બળતા કે મોહ એ છે કે તે જાણે છે કે પોતે ક્ષણભંગુર છે, છતાં તે આ ધરા પર એ રીતે જીવે છે જાણે સ્વર્ગમાંથી અમરત્વનો કૂપો પીને આવ્યો હોય. આપણે રોજ સવારે ઊઠીએ છીએ, ભવિષ્યના મોટા મોટા મહેલો ચણીએ છીએ, રાગ-દ્વેષ અને અહંકારના વાણા-વાણા વણીએ છીએ, પણ એ ભૂલી જઈએ છીએ કે આપણો જન્મ જ મૂળ તો મૃત્યુને આલિંગન આપવા માટે થયો છે. આ જગતમાં જે કંઈ જન્મે છે, તેનું અંતિમ અને અટલ સત્ય માત્ર ને માત્ર મૃત્યુ છે. આપણી પ્રથમ કિલકારીથી શરૂ થયેલી આ યાત્રાનો અંતિમ મુકામ તો શ્મશાનની શાંતિ જ છે.

આપણો એક-એક ધબકાર સમયના ચોપડેથી આપણું આયુષ્ય ઘટાડી રહ્યો છે. આપણે જે શ્વાસ અત્યારે ભીતર લીધો, તે બહાર નીકળશે કે નહીં તેની પણ કોઈ ખાતરી નથી. આપણે એવી મિથ્યા આશામાં રાચે છે કે મૃત્યુ તો હંમેશાં બીજા કોઈનું થવાનું છે, પોતાનું નહીં. સમય રૂપી રેતી મુઢીમાંથી સરતી રહે છે અને આપણે ક્ષણે ક્ષણે નષ્ટ થતા રહીએ છીએ. જો આ કડવા સત્યનો સ્વીકાર કરી લેવામાં આવે, તો જીવન જીવવાની દિશા અને દ્રષ્ટિકોણ બંને બદલાઈ જાય.

જ્યારે આ સંસારમાં આપણું શરીર, આપણા સંબંધો, ધન અને સંપત્તિ બધું જ નાશ્યંત છે, ત્યારે આ સતત સરતા સમય વચ્ચે શાશ્વત શું છે? શાશ્વત છે માત્ર ને માત્ર પરમાત્માનું નામ. કળિયુગના આ ભાગદાડ અને અશાંતિથી ભરેલા યુગમાં જટિલ તપસ્યાઓ કે અધરાય જાડે કરવા સૌ કોઈ માટે શક્ય નથી, પરમાત્માનું નામ જપ કરવા સૌ કોઈ માટે શક્ય છે. પશ્ચાત્તાપના પછાત મનથી, મિથ્યા આશામાં રાચે છે કે મૃત્યુ તો હંમેશાં બીજા કોઈનું થવાનું છે, પોતાનું નહીં. સમય રૂપી રેતી મુઢીમાંથી સરતી રહે છે અને આપણે ક્ષણે ક્ષણે નષ્ટ થતા રહીએ છીએ. જો આ કડવા સત્યનો સ્વીકાર કરી લેવામાં આવે, તો જીવન જીવવાની દિશા અને દ્રષ્ટિકોણ બંને બદલાઈ જાય.

જ્યારે આ સંસારમાં આપણું શરીર, આપણા સંબંધો, ધન અને સંપત્તિ બધું જ નાશ્યંત છે, ત્યારે આ સતત સરતા સમય વચ્ચે શાશ્વત શું છે? શાશ્વત છે માત્ર ને માત્ર પરમાત્માનું નામ. કળિયુગના આ ભાગદાડ અને અશાંતિથી ભરેલા યુગમાં જટિલ તપસ્યાઓ કે અધરાય જાડે કરવા સૌ કોઈ માટે શક્ય નથી, પરમાત્માનું નામ જપ કરવા સૌ કોઈ માટે શક્ય છે. પશ્ચાત્તાપના પછાત મનથી, મિથ્યા આશામાં રાચે છે કે મૃત્યુ તો હંમેશાં બીજા કોઈનું થવાનું છે, પોતાનું નહીં. સમય રૂપી રેતી મુઢીમાંથી સરતી રહે છે અને આપણે ક્ષણે ક્ષણે નષ્ટ થતા રહીએ છીએ. જો આ કડવા સત્યનો સ્વીકાર કરી લેવામાં આવે, તો જીવન જીવવાની દિશા અને દ્રષ્ટિકોણ બંને બદલાઈ જાય.

અને દરેક ઘટતો સમય એક ચેતવણી છે. સમય પૂરો થઈ જાય અને શ્વાસ અટકી જાય તે પહેલાં જાગી જવું જરૂરી છે. સંસારના મોહમાયામાંથી મનને વાળીને

ઈશ્વરના નામ જપમાં લીન થઈ જવું અને પરમાત્માની શરણાગતિ સ્વીકારી લેવી એ જ આ ક્ષણભંગુર માનવ અવતારની સૌથી મોટી સાર્થકતા છે.

સુપ્રભાતમ્

આજનું પંચાંગ

તા. ૧૬-૧૦-૨૦૨૬, વાર : શુક્રવાર તિથિ : આસો સુદ, છઠ, સૂર્યોદય : ૦૬ : ૪૦ સૂર્યાસ્ત ૦૬ : ૦૮, ચંદ્રોદય - ૧૧:૩૭ ચંદ્રાસ્ત - ૧૦:૧૫ ચંદ્ર રાશિ : ધન, નક્ષત્ર - જ્યેષ્ઠા

આજનું રાશિભવિષ્ય

મેષ (અ, લ, ઈ) : ચંદ્ર તમારી રાશિથી અગિયારમા (લાભ) ભાવમાં ગોચર કરશે, જે ધનની પ્રાપ્તિ કરાવશે. વૃષભ (બ, વ, ઉ) : દિવસના પૂર્વાર્ધમાં સ્વાસ્થ્ય અને વાહન ચલાવતી વખતે સાવધાની રાખવી જરૂરી છે. મિથુન (ક, ઘ, ચ) : વ્યવસાય અને કરિયરમાં પ્રગતિની નવી તકો મળશે. પરિવારમાં ખુશીનું વાતાવરણ રહેશે અને અટકેલા આર્થિક કામો પૂરા થવાથી મન પ્રસન્ન રહેશે. કર્ક (ડ, હ) : વાણી પર સંયમ રાખવો જરૂરી છે, નહીં તો પરિવારના સભ્યો સાથે મતભેદ થઈ શકે છે. સિંહ (મ, ટ) : ચંદ્ર તમારી જ રાશિમાં હોવાથી માનસિક ભાવોમાં ઉતાર-ચઢાવ રહેશે. રાત્રે ચંદ્ર બીજા ભાવમાં જતા આર્થિક સ્થિતિમાં મોટો સુધારો જોવા મળશે. કન્યા (પ, ફ, છ) : દિવસના ભાગમાં માનસિક તણાવ કે ખર્ચ વધી શકે છે. કાર્યસ્થળ પર રાજનીતિથી દૂર રહેવું. તુલા (ર, ત) : આવકના નવા સ્ત્રોતો ઊભા થશે અને અટકેલા નાણાં પરત મળી શકે છે. સાંજ પછી નાણાકીય ખર્ચ પર થોડો કાબુ રાખવો જરૂરી બનશે. વૃશ્ચિક (ન, ય) : દિવસની શરૂઆતમાં માનસિક ચિંતા રહી શકે છે, પરંતુ સાંજ પછી સ્થિતિ સુધરશે. નોકરીમાં તમારી મહેનતની પ્રશંસા થશે. ધન (ભ, ષ, ફ, ઢ) : નસીબનો ભરપૂર સાથ મળશે. ધાર્મિક કાર્યોમાં રુચિ વધશે. વ્યવસાયિક બાબતોમાં લીધેલા નિર્ણયો ફાયદાકારક સાબિત થશે. મકર (મ, જ) : રાત્રે ચંદ્ર તમારી રાશિથી પાંચમા ભાવમાં જશે, જે આર્થિક દૃષ્ટિએ ખૂબ જ શુભ સાબિત થશે. રોકાણ કરેલા નાણાંથી મોટો લાભ મળી શકે છે. કુંભ (ગ, સ, શ, ષ) : ભાગીદારીના કામમાં સારો લાભ મળી શકે છે. જીવનસાથી સાથેનો તાલમેલ ઉત્તમ રહેશે. મીન (દ, ચ, થ, ઝ) : શત્રુ પક્ષ સક્રિય થઈ શકે છે, તેથી કોઈના પર આધારો વિશ્વાસ ન કરવો. ગુસ્સા અને ઉતાવળિયા નિર્ણયો લેવાથી બચવું.

દમણ રેડિયો
102.3 FM
શુક્રવાર

સવારની પ્રથમ સભા : પ.પપ સભાનો આરંભ, ૬.૦૦ હિન્દી સમાચાર (દિલ્હીથી), ૬.૧૦ અર્ચના (ગાંધી વંદના સાથે ભક્તિ ગીતો) અને ૬.૩૦ અમૃતધારા (અમદાવાદ-વડોદરાથી), ૦૬.૩૫ - હિન્દી ફિલ્મ સંગીત (દમણથી) ૬.૫૫ અર્ચના - ભક્તિ ગીતો ૬.૪૫ સંસ્કૃતમાં સમાચાર (દિલ્હીથી) અને ૭.૦૦ શ્રી રામ ચરિત માણસ ગાન (દમણથી) ૭.૧૦ પ્રાદેશિક સમાચાર (અમદાવાદ-વડોદરા પરથી), ૭.૨૦ સુગમ સંગીત (દમણથી) ૭.૪૫ ગુજરાતી સમાચાર, ૭.૫૫ સુગમ સંગીત (અમદાવાદથી) ૦૮.૦૦ - સમાચાર પ્રભાત (દિલ્હીથી), ૦૮.૧૫ સુગમ સંગીત (દમણથી), ૮.૩૦ -વિવિધ ભારતી પ્રસારણના મનોરંજક કાર્યક્રમો (૧૦ વાગ્યા સુધી), ૧૦.૦૦ - હિન્દી ફિલ્મ સંગીત (દમણથી), ૧૦.૩૦- શ્રવણ માધુરી (દમણથી), ૧૧.૦૦ વાગ્યાથી વિવિધ ભારતીના કાર્યક્રમ, ૧૨.૩૦ સહિયર નારી જગત, ૦૧.૦૦ હિન્દી/ અંગ્રેજી સમાચાર, ૧.૩૦ (જય જવાર હિન્દી ફિલ્મ સંગીત), ૨.૧૫ હિન્દી સમાચાર ૨.૩૦ વિવિધ ભારતીના કાર્યક્રમો (સાંજે ૫:૩૦ વાગ્યા સુધી), સાંજે : ૫.૩૦ - હિન્દી ફિલ્મ સંગીત, ૫.૩૦ પ્રાયોજિત કાર્યક્રમ (NCERT-UMANG)), ૬.૦૦ - સુગમ સંગીત, ૬.૩૦ અમદાવાદના કાર્યક્રમ, ૭.૧૦ - પ્રાદેશિક સમાચાર, ૭.૨૦ - દમણથી ખેતી વિષયક કાર્યક્રમ, ૭.૫૦ - ગુજરાતી સમાચાર, ૮.૦૦ - વિવિધ ભારતીના કાર્યક્રમ, ૮.૪૫ હિન્દી સમાચાર, ૮.૦૦ અંગ્રેજી સમાચાર (દિલ્હીથી), ૮.૧૫ વિવિધ ભારતીના કાર્યક્રમ, ૧૧.૦૦ વાગ્યે હિન્દી સમાચાર અંગ્રેજી સમાચાર, ૧૧.૨૦ સભા સમાપન.

સુડોકુ નં. ૧૨

9		6	2		8
	8	5	1	4	
5	2		1		8 6
1		4	6		2
7	6		3		5 4
	7	8	4	9	
2		1	9		7

અહીં એક ચોક્કસ આપણું જેમાં નવ બોક્સ છે. દરેક ખાનામાં નવ ખાનાં છે કરવાનું શું છે. (૧) દરેક બોક્સમાં એકથી નવ સુધીનો આંક આવવા જોઈએ. કોઈ આંક રહી ન જવો જોઈએ. (૨) દરેક આડી અને ઊભી હરોળમાં પણ એકથી નવ સુધીનો આંક આવવો જોઈએ. (૩) પોન્સિલથી આંકડા ભરવાની શરૂઆત કરો (૪) શરૂઆત એ ખાનાથી કરો જ્યાં આંકડો લખવા માટે સૌથી ઓછા વિકલ્પ હોય.

સુડોકુ નં. ૧૧નો ઉકેલ	8	1	4	2	9	7	6	3	5
	9	5	6	1	3	4	7	8	2
	3	7	2	6	8	5	1	4	9
શરૂઆત કરો	2	6	8	4	1	3	5	9	7
	4	3	1	7	5	9	8	2	6
	5	9	7	8	6	2	4	1	3
	7	4	3	5	2	8	9	6	1
લખવા માટે સૌથી ઓછા વિકલ્પ હોય.	1	8	9	3	7	6	2	5	4
	6	2	5	9	4	1	3	7	8

નવરાત્રી દરમિયાન વાપી ટાઉન અને જીઆઈડીસી પંથકની વિવિધ સોસાયટીઓ તેમજ વિસ્તારોમાં શેરી ગરબાએ ભારે આકર્ષણ જમાવ્યું છે. ચલા સ્થિત પ્રમુખ વેદંતા સોસાયટી, પ્રમુખ શ્રીન સોસાયટી, ચણોદ કોલોનીના અંબા માતા મંદિર પરિસર અને પટેલ સમાજની વાડીમાં રમતા ગરબામાં ખેલેલાઓ ઉત્સાહભરે ભાગ લઈ રહ્યા છે. ભક્તિ, સંગીત અને ગરબાની રમઝડ વચ્ચે નવરાત્રીનો માહોલ જામ્યો છે.

ધરમપુર ન.પા. સામે વાંધા સાથે રજુઆત

સુવિધાઓનો અભાવ, છતાં વેરા વધારાની તૈયારી!

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ) ધરમપુર, તા. ૧૬ : ધરમપુર નગરપાલિકા દ્વારા પાણી, દિવાબત્તી, સફાઈ અને ખાસ સફાઈ વેરામાં સુવિત વધારા સામે એડવોકેટ ફહીમ બહાનાન, શહેર કોંગ્રેસ પ્રમુખ નિર્મલ સુરતી તથા પૂર્વ કોર્પોરેટર ધીરજ પટેલ સહિત ૨૮ જેટલા નગરજનોની સહી સાથે લેખિત મા વાંધા સાથે રજૂઆત કરવામાં આવી છે. નગરપાલિકાની જાહેર નોટિસના અનુસંધાને કરવામાં આવેલી રજૂઆતમાં શહેરમાં વારંવાર ગટરો ઉભરાવાની, ગટરકામ બાદ રસ્તાઓનું યોગ્ય સમારકામ ન થવાની

અને સફાઈ સહિતની મૂળભૂત સુવિધાઓની સમસ્યાઓ અંગે ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે. સામાન્ય સફાઈ વેરો વસુલાતો હોવા છતાં ખાસ સફાઈ વેરો લાદવાથી નાગરિકો પર ભેવડો આર્થિક બોજો પડશે તેવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે.

હાલની મોંઘવારીમાં વેરા વધારો સામાન્ય અને મધ્યમ વર્ગ માટે મુશ્કેલીરૂપ બનશે તેમ જણાવી, સુવિત વેરા વધારો રદ કરવા તથા કાયદાની જોગવાઈઓ મુજબ રાહત આપવા માંગ કરવામાં આવી છે.

વાપીમાં રોટરી થનગનાટ નવરાત્રી મહોત્સવમાં ગરબાની રમઝડ

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ) વાપી, તા. ૧૬ : રોટરી ક્લબ ઓફ વાપી દ્વારા આયોજિત ‘રોટરી થનગનાટ નવરાત્રી મહોત્સવ’માં ખેલેલાઓનો ઉત્સાહ દિવસેને દિવસે વધી રહ્યો છે. નવરાત્રીના દિવસો જેમ જેમ આગળ વધી રહ્યા છે, તેમ તેમ ગરબાના મેદાનમાં ખેલેલાઓ અને ગરબો-મીઓની ભીડમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે. સંગીત, ભક્તિ અને પરંપરાગત ગરબાના તાલે સમગ્ર વાતાવરણ ઉત્સવમય બની રહ્યું છે. મહોત્સવ અંતર્ગત ગઈકાલે પારડીના ડેપુટી કલેક્ટર અને

એસડીએમ નીરવ પટેલના હસ્તે પૂજન-અર્ચન અને આરતી કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ ‘ફાઈન ટ્યુનર્સ બેન્ડ’ના કલાકારોએ પોતાના શાનદાર સંગીતથી ઉપસ્થિત સૌને મંત્રમુગ્ધ કરી દીધા હતા. બેન્ડના તાલે ખેલેલાઓએ ઉત્સાહભરે ગરબે ઘૂમીને નવરાત્રીના માહોલને વધુ રંગીન અને યાદગાર બનાવ્યો હતો. મહોત્સવ દરમિયાન દરરોજ યોજાતા સ્પર્ધાત્મક રાઉન્ડમાં મોટી સંખ્યામાં રાસ-ગરબાપ્રેમીઓ ભાગ લઈ રહ્યા છે. નિર્ણાયકો દ્વારા શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરનારા ખેલેલાઓની

પસંદગી કરી તેમને આકર્ષક ઈનામો આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે. આ સ્પર્ધાઓને કારણે ખેલેલાઓમાં વિશેષ ઉત્સાહ જોવા મળી રહ્યો છે. ગઈકાલના કાર્યક્રમમાં વીઆઈએના પ્રમુખ સતીશભાઈ પટેલ, વિશાલ મોભાઈલના હિરેનભાઈ શાહ, થનગનાટ નવરાત્રી મહોત્સવના ચેરમેન ભરતભાઈ પટેલ, હિતેશભાઈ શાહ, મિકીન પટેલ, હાર્દિક શાહ, નિર્ણાયક બંસી રાઈઝેરિયા તથા કાજલના હસ્તે વિજેતાઓને ઈનામો એનાયત કરવામાં આવ્યાં હતાં.

વલસાડ અને નવસારીની આંબાવાડીઓમાં ચોમાસા બાદ વૈજ્ઞાનિક માવજત જરૂરી

(જિજ્ઞેશ સોલંકી દ્વારા)

વલસાડ, તા. ૧૬ : દક્ષિણ ગુજરાતનો વલસાડ અને નવસારી જિલ્લો દેશ વિદેશમાં ઉચ્ચ ગુણવત્તા યુક્ત કેરી ઉત્પાદન માટે પ્રખ્યાત છે. આ વિસ્તારમાં થતી કેસર, હાફુસ અને સોનપરી જાતોનું સ્થાનીય ખેડૂતોની આવકમાં પણ મહત્વનું યોગદાન છે. દક્ષિણ ગુજરાતનાં વલસાડ અને નવસારી જિલ્લામાં આશરે ૭૪ હજાર હેક્ટર વિસ્તારમાં કેરીની વિવિધ જાતોનું ઉત્પાદન થાય છે. પરંતુ ઓછી ઉત્પાદકતાને લીધે ખેડૂતોને આર્થિક વળતર મળતું નથી. દક્ષિણ ગુજરાતમાં આંબાની ઓછી ઉત્પાદકતા માટે ગત વર્ષો દરમ્યાન હવામાનમાં થયેલા ફેરફાર, રોગ હવાતોનું વધતો ઉપદ્રવ, ફૂલ અને ફલીનીકરણનો સમય દરમ્યાન પ્રતિકૂળ વાતાવરણની પરિસ્થિતિ, વધારે ઉમરની આંબાવાડીઓ અને વૈજ્ઞાનિક રીતે સારી અને સમયસર માવજતનું અભાવ મુખ્ય કારણો છે. ચોમાસા દરમિયાન વધુ વરસાદ અને વધુ ભેજ રહેતો હોવાથી ચોમાસા પછી કેરીના બગીચામાં પાણીનો

નિકાલ, જમીન તથા મૂળ વિસ્તારનું પ્રબંધન, કેનોપી બંધન, પોષણ વ્યવસ્થાપન, રોગ-જીવાતનું સંકલિત નિયંત્રણ અને યોગ્ય ફલીનીકરણ માટે જરૂરી ઉપાયો ખુબજ મહત્વપૂર્ણ છે. દક્ષિણ ગુજરાતની પરિસ્થિતિમાં કેરીના ઉત્પાદન, ફૂલ અને ફળધારણ અને વધારે આર્થિક વળતર માટે ચોમાસા પછીનાં સમયે લીધેલા પગલા ખુબજ ઉપયોગી થાય છે. નવસારી કૃષિ વિશ્વવિદ્યાલયની અસ્પી બાગાયત મહાવિદ્યાલયમાં ફળ વિજ્ઞાન વિભાગના પ્રાધ્યાપક અને વડા ડૉ. ડી. કે. શર્મા જણાવે છે કે, ચોમાસા પછીની મુખ્ય સમસ્યા જોઈએ તો, દક્ષિણ ગુજરાતમાં ચોમાસા પછી કેરીના બગીચામાં જમીનમાં વધુ ભેજ અને પાણી ભરાવું, મૂળ વિસ્તારમાં હવાની અછત, નીંદણની ઝડપી વૃદ્ધિ, ફૂગજન્ય રોગોની શક્યતા, થડ અને ડાળીઓમાં ઘઉંબેક, ગુન્દરીઓ, નવી પીલવની ઉપર આવતી જીવાતો, પોષક તત્વોનું ધોવાણ, ફૂલ અને ફળધારણમાં અનિયમિતતા જેવી સમસ્યાઓ જોવા મળે છે; તેથી

રોગ-જીવાતનું સંકલિત નિયંત્રણ અને યોગ્ય ફૂલ-ફળ વ્યવસ્થાપનથી ખેડૂતોને વધુ આર્થિક વળતર મળશે : પાણીનો યોગ્ય નિકાલ, સંતુલિત પોષણ અને છટણીથી આંબાવાડીની ઉત્પાદકતામાં વધારો શક્ય : વલસાડ અને નવસારી જિલ્લામાં ૭૪ હજાર હેક્ટર વિસ્તારમાં કેરી થતી હોવાથી ખેડૂતો માટે માર્ગદર્શક સાબિત થશે

ચોમાસા પછી આંબાવાડીનું પ્રબંધન માત્ર ખાતર આપવાની કામગીરી નથી, પરંતુ જળ-જમીન-જાડનું ઘેરાવ (canopy) - પોષણ- રોગ જીવાત- ફૂલ અને ફળધારણનું સંકલિત પેકેજ હોવું જોઈએ. ચોમાસું પૂર્ણ થયા પછી બગીચામાં કરવાની થતી પ્રમુખ કામગીરી અંગે ડૉ. શર્મા વધુમાં જણાવે છે કે, (૧) પાણીના નિકાલનું વ્યવસ્થાપન ચોમાસું પૂર્ણ થયા પછી સૌપ્રથમ બગીચામાં જળ નિકાસ માટે ઉચિત વ્યવસ્થા કરવી જોઈએ. ઝાડના થડ પાસે પાણી ભરાય નહીં અને જમીનમાં પૂરતી ભેજ હોય ત્યાં સુધી સિંચાઈ શરૂ ન કરવી. દક્ષિણ ગુજરાતમાં વધુ વરસાદને કારણે પાણી ભરાવું કેરીના મૂળ માટે નુકસાનકારક બની શકે છે. (૨) નીંદણ નિયંત્રણ ચોમાસા પછી નીંદણ ઝડપથી વધે છે. ઝાડની છત્ર નીચેનું નીંદણ દૂર કરવું. યથાથી અશરે ૦.૭૫-૧.૦ મીટર વિસ્તાર સ્વચ્છ રાખવો અને ઝીપ ગુજરાતમાં આંબામાં ફૂલ અને ફલાનીકરણનું નિયમન ખૂબજ મહત્વનું છે. ૩૫ વર્ષથી વધુ ઉમરના હાફુસ આંબામાં નિયમિત ફલીનીકરણ માટે ઓગસ્ટનાં પ્રથમ પખવારિયામાં

નિરીક્ષણ કરી સૂકી ડાળીઓ, રોગગ્રસ્ત ડાળીઓ, તૂટેલી ડાળીઓ, એકબીજા સાથે ઘસાતી ડાળીઓ, અંદરની તરફ વધતી અનાવશ્યક ડાળીઓ તથા જમીન તરફ ખૂબ નીચી વધેલી ડાળીઓ છટણી કરીને દૂર કરવી. છટણીનો મુખ્ય હેતુ પ્રકાશ અને હવાની અવરજવર સુધારવાનો હોવો જોઈએ. (૪) પોષણ વ્યવસ્થાપન ચોમાસા દરમિયાન પોષક તત્વોનું ધોવાણ અને લીંછિય થતું હોવાથી ચોમાસા પછી પોષણ વ્યવસ્થાપનનું વિશેષ મહત્વ છે. સૌ-થમ શક્ય હોય ત્યાં સુધી જમીન પૃથુકરણ કરાવવું. ત્યારબાદ મુખ્ય અને સુક્ષ્મ પોષક તત્વોની જરૂરિયાત નક્કી કરવી અથવા ભલામણ મુજબ પોષણ વ્યવસ્થાપન કરવું. સારી રીતે સહેણે છાણીયું ખાતર ઝાડમાં નીચે રીંગ બનાવીને આપવું. (૫) ફૂલ અને ફલીનીકરણ પ્રબંધન દક્ષિણ ગુજરાતમાં આંબામાં ફૂલ અને ફલાનીકરણનું નિયમન ખૂબજ મહત્વનું છે. ૩૫ વર્ષથી વધુ ઉમરના હાફુસ આંબામાં નિયમિત ફલીનીકરણ માટે ઓગસ્ટનાં પ્રથમ પખવારિયામાં

કલ્ટરનો ઉપયોગ ભલામણ કરેલ ખાતરને દોડયુના જથ્થા સાથે કરવું. (૭) રોગ અને જીવાતનું સંકલિત વ્યવસ્થાપન ચોમાસા પછી ભેજવાળું વાતાવરણ હોવાથી ભુકીછારો, ગુન્દરીઓ, ડાઈબેક અને અન્ય ફૂગજન્ય પાન/ડાળી રોગો માટે અને પ્રમુખ જીવતો જેમ કે મપીયા, શ્રીક્ષ્મ મીલીબગ અને સ્ટેમ બોરર માટે મોજડી આધારિત સંકલિત વ્યવસ્થાપન તથા ઉચિત સમયે ભલામણ મુજબની દવાનું યોગ્ય પ્રમાણમાં છટકાવ કરવું. ફૂલ આવવાના સમયે જંતુનાશક દવાનો બિનજરૂરી ઉપયોગ ટાળવો, કારણ કે પરાગનયન કરતા મિત્ર કીટકો, ખાસ કરીને મધમાખીઓ માટે તેની અસર થઈ શકે છે. દક્ષિણ ગુજરાતમાં ચોમાસા પછી કેરીના બગીચાની સળમ વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિનો આધાર પાણીનો યોગ્ય નિકાસ, સંતુલિત પોષણ, સ્વચ્છ અને હવાઉજાસયુક્ત આંબાવાડી. રોગ જીવાત માટે નિયમિત મોજણી આધારિત વ્યવસ્થાપન અને યોગ્ય પિયત વ્યવસ્થાપન અપનાવવાથી કેરીનું સારું અને ગુણવત્તાસભર પાક મેળવી શકાય છે.

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ) વાપી, તા. ૧૬ : SVN માં તા ૧૪/૧૦/૨૦૨૬ ને ગુરુવારે સાંજે રમઝટ ૨૦૨૬ ની સાંસ્કૃતિક પારંપારિક ગરબાની ઉજવણી કરી . ૪૦૦ વિદ્યાર્થીઓએ અને વાલીઓએ ભાગ લીધો. આ કાર્યક્રમના મુખ્ય અતિથિ વાપી મહાનગરપાલિકાના મેયર દશાબેન પટેલ, ડેપુટી મેયર મિતેશ ભાઈ દેસાઈ, વાપીના ડી.વાય.એસ.પી. બી. એન. દવે આવીને આ અવસરની શોભા વધારી. પ્રિ નર્સરી થી લઈને બીજા ધોરણ સુધીના નાના નાના ભૂલકાઓ એ રાસ ગરબા રમીને પારંપારિક વેશભૂષા સજ્જને નવદુર્ગા માતાજીનું આહ્વાન કર્યું. જેમાં અમારી શાળાની નાની-નાની બાળાઓએ નવદુર્ગાનું રૂપ સજ્જને બધાને

આશીર્વાદ આપ્યા. આ કાર્યક્રમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય નાના નાના બાળકોને આટલી નાની ઉંમરથી જ આપણી સંસ્કૃતિ અને ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ તરફનું મહત્વ સમજાય અને આસ્થા જળવાઈ રહે. આ કાર્યક્રમમાં બાળકો સાથે તેમના વાલીઓએ પણ ભાગ લીધો. જેમાં તેઓ પણ સાંસ્કૃતિક વેશભૂષા સાથે ગરબા ની રમઝટ કરી. આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લીધા પછી બાળકો અને વાલીઓની સ્પર્ધા યોજાય હતી. જેમાં બેસ્ટ ડ્રેસ, બેસ્ટ ગરબા, રાસ અને બેસ્ટ કપલની કેટેગરીમાં વિજેતા બનેલાનું જજમેન્ટ અમારા અતિથિ જજ ડૉ. સંગીતા મેનને કર્યું હતું. આખા કાર્યક્રમમાં ક્યાંય પણ ડી.જે, પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ કે ફિલ્મી સંગીતનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ન હતો. સંપૂર્ણપણે પ્રાચીન સંસ્કૃતિની ઝલક

બતાવવામાં આવી હતી. ગરબા ગાયનમાં શાળાના શિક્ષકોએ ભૂમિકા ભજવી, આરતી અને સ્તુતિ માં શાળાના વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની આગવી પ્રતિભા બતાવી હતી. શાળાના ડાયરેક્ટર/ મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી ડૉ. મિતલ ધાખડા મેમ હંમેશા સંસ્કાર અને સંસ્કૃતિ બાળકોમાં જળવાઈ રહે તે ધ્યાનમાં રાખીને આવા સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ અવારનવાર યોજે છે અને સમાજમાં એક એનેરો પ્રવાહ વહેતો મુકવાની ચેષ્ટા કરે છે તેમના અગાથ નેતૃત્વથી શાળાના શિક્ષકો વિદ્યાર્થીઓને સચોટ માર્ગદર્શન મેળવે છે અને આગળ વધવા માટે હંમેશા કાર્યશીલ રહે છે તેમણે શાળા પરિવારને અને વાલીઓને ઘણા ઘણા અભિવાદન આપ્યા અને આગળ પણ આવા જ કાર્યક્રમો કરવાનો વાયદો આપ્યો.

આપણને તંદુરસ્ત રાખવાનું ફુદરતી આયોજન સર્કેડિયન સાઈકલ

ડૉ. મિનાક્ષીબેન અમેરિકાના પ્રખ્યાત ડોક્ટરોમાંનાં એક છે. એમની લાં...બી ભારતયાત્રા ઘણાબધા ટાઈમઝોન પસાર કરીને છે...ક ભારત પહોંચે છે લગભગ ૧૭-૧૮ કલાકની થકાવનારી મુસાફરી પછી ! ભારતમાં એમનું રોકાણના ટૂંક હોય છે, પરંતુ અહીં આવ્યા પછી મિત્રો સંબંધીઓને મળવું, પોતાના મનપસંદ સ્થળોએ જવું વગેરેનું લાંબું વિસ્ત રતો હોય જ છે! એટલે ઘણીવાર એરપોર્ટ પરથી સીધા કોઈ મિત્રને ત્યાં જવાનું, ત્યાંથી બીજા સંબંધીને ત્યાં... એમને આપણા પી.એમ. મોદીસાહેબની જેમ ટાઈમ શિડ્યુલ હોય. મિત્રને ત્યાં વાતો ચાલતી હોય ત્યાં સુધી બરોબર, પણ જો થોડો વખત પણ એમાં બ્રેક પડે એટલે જાંબો બંધ થવા માંડે! આમ તો બહેન બહુ

જ ચોકસાઈવાળાં, પગથું થાય ! આ લાંબી, થકાવનારી, બિનઆરામદાયક થણા ટાઈમઝોનને કોસ કરીને આવનારી વિમાનયાત્રા જ કેટલાક પ્રોબ્લેમો સાથે લાવે છે. એમાંનો એક છે જેટ લેગ... અમેરિકાથી નીકળ્યા હો ત્યારે સાંજ હોય -રાત હોય અને અહીં ભારત આવો ત્યારે પણ, એટલે, ઈસ રાત કી સુબહ કબ હોગી...ની જેમ આપણે સૂવું ક્યારે અને ક્યાં ખબર શરીરને પડે જ નહીં અને આપણને સતત સુવાનું મન થાય, માથું ભારે લાગે, બેચેની લાગે વગેરે. જો કે, આ બધું એકાદ -બે દિવસમાં સેટલ થઈ જ જાય, પણ ત્યાં સુધીના પળવાનાં શિડ્યુઅલમાં મજા ઓછી આવે!

ફુદરતે આપણાં શરીરમાં એક અદૃશ્ય બાયોલોજિકલ ઘડિયાળ (ક્લોક) મુક્યું છે. આમ તો ઘડિયાળ તમને ફક્ત સમય જ કહે છે, પછી એ સામાન્ય - સસ્તું હોય કે રોલેક્સનું, સ્પેશિયલ એડિશનવાળું હોય ! અને એ પણ એમાં ઈષણ જો પૂરતુ ભરેલું હોય - બેટરી, ચાર્જિંગ કે ચાવી આપેલી હોય તો જ, જ્યારે ઈથરની અમૂલ્ય ભેટને એવી કોઈ બાહ્ય મદદની જરૂર નથી હોતી. એ તો જન્મ સાથે જ તમારી મદદમાં હાજર હોય છે, જન્મના થોડા મહિના એને સેટ થતાં લાગે છે. (આખી જિંદગી તમારી સેવા કરવાની હોય તો તમારી દિનચર્યા સાથે એને મેળ તો બેસવો જોઈએને!) પણ ત્યારપછી જો તમે એનાં સેટિંગ્સમાં કંઈ વિશ્લેષ ન નાખો, તો વિચાસુ સેક્ટરીની જેમ નિયમિત કાર્ય ક્યાં જ કરે છે! આપણું કિંમતીમાં કિંમતી ઘડિયાળ સમય બતાવે છે, જ્યારે સર્કેડિયન ઘડિયાળ તો ઘણુંબધું, તમારા માટે ઉપયોગી હોય એવું. તમારી જાણ બહાર, કોઈપણ જાતની અપેક્ષા વગર ક્યાં કરે છે અને એ પણ ફી ઓઠ કોસ્ટ !

તમારે બીજે દિવસે સવારે બહારગામ વહેલા ઊઠીને જવાનું છે, તમે એલાર્મ ગોઠવો છો અને સાથે મનમાં નક્કી કરો છો કે મારે સવારે પાંચ વાગ્યે ઊઠવું જ પડશે, તો જ સમયસર ગંતવ્ય સ્થળે પહોંચાશે. સવારે પાંચ વાગવાને પાંચ મિનિટની વાર હશે અને તમારી આંખ ખુલી જશે અને તમે ઘડિયાળ સામે જોશો તો એ બિચારી કહેશે, માલિક, હજી પાંચકલાકની વાર છે, પરંતુ તે પહેલાં તમને ઉઠાડનાર- જાગૃત કરનાર બાયોલોજિકલ ક્લોક તમને ઈથરે ભેટ આપેલું છે. થેન્ક યુ તો કહો !

સમયસર સુવાનું- સમયસર ઊઠવાનું તમે એકવાર નક્કી કરો તો તમને એ જ ચોક્કસ સમયે શરીર પોતે જ યાદ કરાવી દેશે, બોસ, સુવાનો સમય થઈ ગયો છે. ભગાસાં આવવાનાં શરૂ થઈ જશે, વાતોમાં

સર્કેડિયન રિધમ જે તમને સ્વસ્થ રાખવા માટે જરૂરી બધું જ કરે છે, જો તમે એના થોડાક નિયમોનું પાલન કરો !

બહુ મજા નહીં આવે વગેરે... થવાનું શરૂ થઈ જશે અને સવારે રોજના સમયે તમને ઉઠાડી પણ દેશે જ! આ તો થયું એનું એક કાર્ય!

સર્કેડિયન - એક લેટિન શબ્દ છે, જેનો અર્થ સરકા = એરાઉન્ડ અને ડાયેન = દિવસ. આખા દિવસ - ૨૪ કલાક દરમ્યાન આંતરિક બાયોલોજિકલ ક્લોક સતત ચાલે છે, જે આપણી ઊંધ જાગૃતતા, પાયરન્ટ્રન અને મેટાબોલિઝમ, હોર્મોન્સના લેવલમાં વધ - ઘટ, આપણી એનર્જીમાં થતી વધ - ઘટ, વિચારવાની શક્તિ વગેરે ઘણીબધી જગ્યા ઉપર પોતાની અસર દેખાડે છે. હોર્મોન્સની વાત કરીએ તો પહેલું નામ આવે મેલેટોનિનનું, જેની વૃદ્ધિ ઊંધ લાવે છે અને જેનું ઓછું થયું જાગૃતતા લાવે છે. આંખની કીકીની પાછળના ભાગમાં આવેલો પડદો, જેને રેટિના કહે છે, એની ઉપર પ્રકાશ પડે એટલે એ, ફોટો રેસેપ્ટિવ કોષ તરત જ વાધા રેટિનો હાઈપોથેલેમિક ટ્રેકર આ સંદેશ મગજનાં એક સેન્ટર, જેને બાયોલોજિકલ ક્લોકનું માસ્ટર કહે છે, ટૂંકમાં એસ.સી.એન.ને મળે છે. આવા બીજા સંદેશાઓ શરીરના કોષો દ્વારા પણ આવે છે, જે બધા ભેગા થાય છે પિનીઅલ ગ્રંથિમાં અને ત્યાં નક્કી થાય છે કે મેલેટોનિનનો સાવ ઘટાડવો કે વધારવો. જ્યારે પ્રકાશનો અભાવ અને ઠંડક હોય, ત્યારે મેલેટોનિનનો સાવ વધે, જે નોર્મલ ઊંધ માટે બહુ જ જરૂરી છે અને જ્યારે અંધકારનો લોપ અને પ્રકાશ વધે છે, ત્યારે મેલેટોનિન હોર્મોન્સનો ઘટાડો અને બીજા હોર્મોન્સનો વધારો થવા માંડે છે. જસવારે સૂર્યદેવની હાજરી પ્રકાશની હાજરી અને અંધકારની સમાપ્તિ, મેલેટોનિન ઘટાડે એટલે હવે સૂવાનો સમય પૂરો થયો છે, ઊઠો અને સ્ફૂટિતકલ નવા દિવસનું સ્વાગત કરો. એના માટે કોર્ટિસોલનો ધીમે ધીમે વધારો થાય છે. વાસોપ્રેસિન, જે આપણાં શરીરમાં પાણી અને ઉષ્ણતામાનને જાળવે છે. એસીટાઈડસકોલેવન પ્રજ્ઞાનુંઓના સંદેશ એટલે ન્યુરોટ્રાન્સમીટર, જે જાગૃતિ અને સભાનતા માટે દિવસ દરમ્યાન જરૂરી છે. લેપ્ટિન - ભોજન લીધા પછી તુમિતો આનંદ આપે છે અને ભૂખ્યા હો ત્યારે સિગ્નલ આપે છે. આ પણ સર્કેડિયન રિધમનો જ એક ભાગ છે. ઈન્સ્યુલીન વગર તમે લીધેલા ખોરાકને દરેક કોષોમાં કંઈ રીતે પહોંચાડી શકાય, જેથી કોષો એનું શક્તિમાં તેમજ એમને સોંપેલાં કાર્ય સુચારુરૂપે કરી શકે. આમ, ઘણાબધા હોર્મોન્સને ઉત્તેજિત અથવા નિષ્ક્રિય કરવાનું કાર્ય આ સર્કેડિયન સાઈકલ દ્વારા થાય છે, જેથી શરીરરૂપી મશીન સુચારુરૂપે કાર્ય કરે છે. ૨૦૧૭માં સર્કેડિયન રિધમ ઉપર ઊંડું સંશોધન ત્રણ ડોક્ટરોએ રજૂ કર્યું, જેને માટે એમને નોબલ પ્રાઈઝ મળ્યું છે. આપણા ઋષિઓએ હજારો વર્ષો પહેલાંથી જ આ સર્કેડિયન રિધમ દિનચર્યા વિશે તેમજ તેની શારીરિક, હોર્મોન્સ, લાઈફ સ્ટાઈલ તેમજ આંતરિક બેરફાર થવાથી થનારા રોગો વિશે વિસ્તૃત રીતે કહ્યું જ છે. આ રિધમને માન આપવાથી સુખ, આનંદ, પુષ્ટિ

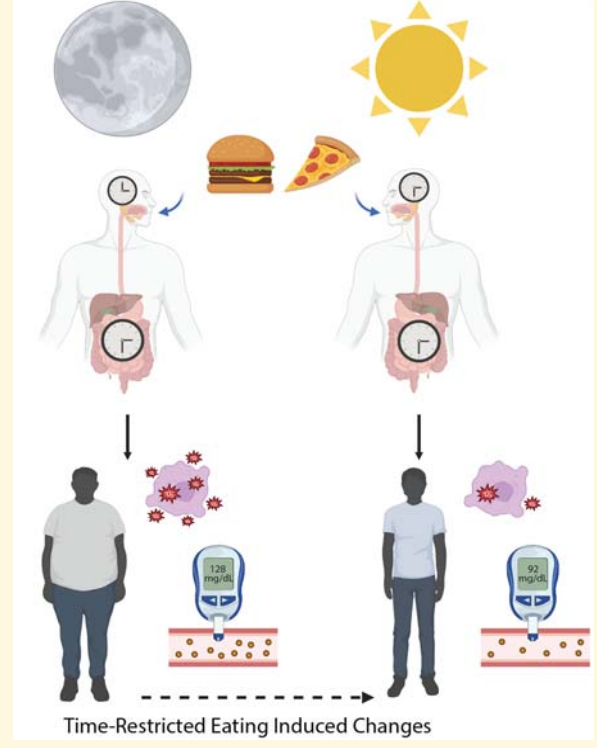

ડૉક્ટર કહે છે - ડૉ. યોગેશ વેલાહી

(નરીશમેન્ટ અને વૃદ્ધિ), બળ, રોગપ્રતિકારક શક્તિમાં વધારો, સેક્સ શક્તિમાં વધારો, જ્ઞાન, જ્ઞાન મેળવવાની શક્તિમાં વધારો તેમજ લાંબું જીવન મળે છે. જ્યારે આ રિધમને માન ન આપવાથી કે એનાથી વિરુદ્ધ જવાથી ચિંતા, ઉદાસી, વિએચનું, શારીરિક ક્ષમતાનો અભાવ, થાકી જવું, અજ્ઞાનતા અથવા જ્ઞાન લેવાની ક્ષમતાનો અભાવ તેમજ મૃત્યુ પામી શકે છે. આ સર્કેડિયન રિધમને દિવસ -રાત્રિ એમ બે વિભાગમાં દરેક ૧૨ કલાકને ચાર - ચારના ત્રણ વિભાગમાં વહેંચીને, દરેક વ્યક્તિની પ્રકૃતિ પ્રમાણેની વિસ્તૃત જાણકારી આધુર્યદે આપી જ છે.

આ સર્કેડિયન રિધમ જો સરસ રીતે પાળીએ, ફુદરતને મદદરૂપ બનીએ તો સરસ ઊંધ આવે, દિવસ દરમ્યાન એનર્જી લેવાલ ઊંચું રહે, થાકનો અભાવ રહે, કાર્ય કરવામાં મજા આવે, કંટાળો ન આવે, માનસિક કાર્યો કરવાં સહેલાં લાગે, મેટાબોલિઝમ (ખોરાકનું શક્તિમાં રૂપાંતરણ કરવાની ક્રિયા) સુચારુરૂપે કાર્ય કરે તેમજ રોગપ્રતિકારક શક્તિનો વધારો થાય. આ સર્કેડિયન રિધમ ઉપર અસર કરનારાં પરિબળો - પ્રકાશ અને અંધકાર આપણાં આંતરિક બાયોલોજિકલ ઘડિયાળને સિગ્નલ આપે છે, જેથી ઊંધ અને જાગૃત અવસ્થાને ફુદરતી રીતે જ આપણે માણીએ છીએ. આપણાં આંતરિક ઘડિયાળને ખોટો સિગ્નલ આપે છે અને મેલેટોનિનના સાવને અટકાવી ઊંધ આવવાની પરિસ્થિતિમાં અડચણો ઊભી કરે છે. જ્યારે સુવાના ઓરડામાં સંપૂર્ણપણે અંધકાર (ડાર્કનેસ) આંતરિક ઘડિયાળને સિગ્નલ આપી મેલેટોનિન વધારી તમને સુખદ નિદ્રા તરફ દોરે છે! સાંજે જમવાનો સમય અને સુવાન સમય - રાત્રે હેવી ડીનર લીધું હોય, મોડથી ઘરે આવ્યા હો અને તરત જ સૂવા જાવ તો આ પરિસ્થિતિ તમારી ફુદરતી આંતરિક નિદ્રા માટેની તૈયારીથી ઊલટી છે. જો કે, અત્યારના સમયમાં આવી જ પરિસ્થિતિથી મોટેભાગે લોકો પરિચિત છે ! મોડી સાંજે મિત્રો સાથે કોઠી, ચા કે પછી કંઈક બીજું એવું પીણું પીધું હોય, જેની અસર મેલેટોનિન ઉપર થાય છે અને તમારી ઊંધ બગડે ! સ્ટ્રેસનાં કારણે કોર્ટિસોલ હોર્મોન્સનો સાવ થાય છે, જે મેલેટોનિનના સાવને રોકે છે અને આમ ઊંધવાની સાઈકલ તૂટે છે.

ચિંતા, ભય, ઉદાસી, ડ્રિપ્રેશન - આ બધા પરિબળો પણ ફુદરતી સરસ મજાની ઊંધમાં દુશ્મનો છે. છે, કસરત - આંતરિક ઘડિયાળને મદદરૂપ રના પરંતુ કામ સમયે તમે કસરત કરો છો, એ પણ જરૂરી છે. જેમ કે, સવારનાં બ્રહ્મમુહૂર્તમાં કરેલી કસરત તમારી એનર્જીમાં વધારો અને

આંતરિક ઘડિયાળને મજબૂતી આપે છે, જ્યારે સૂવાના સમયે કરેલું વર્કઆઉટ તમારાં શરીરનું ઉષ્ણતામાન વધારે છે, જેથી ડીપ સ્લીપ આવવી મુશ્કેલ બને. આખા દિવસ દરમ્યાન પ્રવૃત્તિશીલ રહેશો તો તમારાં ફુદરતી ઘડિયાળ પણ પ્રવૃત્તિશીલ રહી તમને તંદુરસ્ત રાખશે ! રાત્રે લાઈટ જાય, તમારાં એ.સી. બંધ થઈ જાય, તમે બારી ખોલી નાખો તો પણ ગરમી તો થાય જ - આ પરિસ્થિતિ તમારી આંતરિક રિધમને તોડે છે. ઠંડું - શાંત અને અંધારાવાળું વાતાવરણ સરસ ઊંધ માટે જરૂરી છે. જો કે, એના માટે એ.સી. હોવું જરૂરી નથી. પહેલાં ઉનાળામાં અગાસી ઉપર ઘસઘસાટ ઊંધી જ જતા ને! રાત્રે કામ અને દિવસે આરામ - આ પરિસ્થિતિ તમારી આંતરિક સાઈકલને ભગાડે છે. જો કે, બ્લેકઆઉટ વખતે હતા એવા જાડા પડદાથી બારી ઢાંકીને અંદર રાત જેવો જ અંધકાર, - ઠંડક અને અવાજને પણ તમે નિયંત

જન્મ દેવતા :રામબનની લોકકથાઓ

રામબનનાં પહાડો માત્ર જંગલો, ઝરણાં અને પવંતોનાં દંરશ્યો પૂરતા સીમિત નથી. અહીં લગભગ દરેક ગામ, ઝરણું, પથ્થર, મંદિર અને જૂનો માર્ગ પોતાની અંદર એક વાર્તા ધરાવે છે. આમાંની કેટલીક વાર્તાઓ સ્થાનિક લોકોની સાંસ્કૃતિક સ્મૃતિઓ અને લોકકથાઓના માધ્યમથી એક પેઢીથી બીજી પેઢી સુધી જીવંત રહી છે.

આવાં જ સ્થળોમાંનું એક છે પાપરિયા ગામ. આ ગામનો ભૂદંશ્ય પાપરિયા અને અંતાલ કુળોની મૌખિક પરંપરાઓ, જતુન દેવતા અને માતા કાળીની ઉપાસના તથા અનેક રસપ્રદ લોકકથાઓ સાથે ગાઢ રીતે સંકળાયેલો છે. આ કથાઓ આજે પણ સ્થાનિક લોકોની સ્મૃતિઓમાં જીવંત છે.

સ્થાનિક પરંપરા અનુસાર, એક સમયે આ વિસ્તારમાં પાપડ્યા કુળના લોકો વસવાટ કરતા હતા. ત્યારબાદ ચેનાનીથી આવ્યા હોવાનું માનવામાં આવતા અંતાલ કુળના લોકો અહીં આવ્યા અને આ વિસ્તારમાં પોતાનું વર્ચસ્વ સ્થાપિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો. પાપડ્યા લોકોએ તેમનો વિરોધ કર્યો અને બંને જૂથો વચ્ચે ભીષણ સંઘર્ષ થયો હોવાનું કહેવાય છે. અંતે, મૌખિક પરંપરા અનુસાર, પાપડ્યાઓ પરાજિત થયા અને આ વિસ્તાર છોડીને ચાલ્યા ગયા. ત્યારબાદ અંતાલ કુળનાં કેટલાક પરિવારો બુડાલ, ચંદરકુટ અને સ્વાડા જેવા સ્થળોએ સ્થાયી થયા.

જોકે, આ કથા માત્ર સંઘર્ષની ગાથા તરીકે જ યાદ રાખવામાં આવી નથી. તે આ વિસ્તારના ભૂગોળ અને લોકવાયકા સાથે ગાઢ રીતે જોડાઈ ગઈ છે. અહીંનાં કેટલાંક વિશિષ્ટ સ્થળો આજે પણ તે યોદ્ધાઓ, તેમનાં શિબિરો, શશ્વો અને અહીં થયેલા હોવાનું માનવામાં આવતા યુદ્ધ સાથે સંકળાયેલા છે.

૧૨૦ પાપડ્યા યોદ્ધાઓની દંતકથા પ્રમાણે, આ વિસ્તારની સૌથી રસપ્રદ લોકપરંપરાઓમાંની એક ૧૨૦ પાપડ્યા યોદ્ધાઓની છે, જેમણે અંતાલો સામે યુદ્ધ કર્યું હોવાનું કહેવાય છે. હાલના જતુન દેવતાના તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. સ્થાનિક માન્યતા અનુસાર, યુદ્ધ પહેલાં આ યોદ્ધાઓ અહીં રોકાયા હતા. આ સ્થળે આવેલો એક પથ્થર તેમની તલવારોની ધાર તેજ કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતો હતો, એવું માનવામાં આવે છે. આજે પણ તેના પર નિશાન જોવા મળતાં હોવાનું સ્થાનિક લોકો જણાવે છે.

આ યોદ્ધાઓ તેમની શારીરિક શક્તિ અને યુદ્ધકૌશલ્ય માટે પણ જાણીતા હતા. લોકકથા અનુસાર, તેઓ દેવદારનાં વૃક્ષોના જાડ થડ પર તલવારના ધા મારીને તેની ધારની તીક્ષ્ણતા ચકાસતા હતા. કહેવાય છે કે એક જ ધામાં તેઓ વૃક્ષના થડને કાપી નાખતા હતા. તે સમયે કાપવામાં આવેલાં કેટલાંક સૂકાઈ ગયેલાં વૃક્ષો આજે પણ ત્યાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

પાપડ્યા યોદ્ધાઓની શક્તિના સમાચાર અંતાલો સુધી પહોંચ્યા. તે સમયે અંતાલો હાલના કાળી માતાના મંદિરની આસપાસના વિસ્તારમાં પોતાના શિબિરમાં રોકાયેલા હતા. અને પછી શરૂ થયું યુદ્ધ.

કાળી મંદિરની વૃદ્ધા સ્ત્રીની સ્થાનિક લોકકથા અનુસાર, શરૂઆતમાં પાપડ્યા યોદ્ધાઓનું પલ્લું ભારે જણાતું હતું. યુદ્ધ દરમિયાન તે મનામાંથી કેટલાક યોદ્ધાઓ કાળીમાતાના મંદિરમાં પ્રવેશ્યા. તે સમયે મંદિરમાં માત્ર એક વૃદ્ધા સ્ત્રી જ રહી ગઈ હતી. અન્ય સ્ત્રીઓ અને બાળકોને સુરક્ષિત સ્થળે મોકલી દેવામાં આવ્યાં હતાં, જ્યારે પુરુષો યુદ્ધ લડી રહ્યા હતા.

પરંતુ તે વૃદ્ધા ગભરાઈ નહીં. કહેવાય છે કે તેણે અંધારા અંધકાર અને અફરાતફરીનો લાભ લઈને વૃદ્ધાએ તેમના પર હુમલો કર્યો. આ રીતે અનેક યોદ્ધાઓ માર્યા ગયા હોવાનું કહેવાય છે.

જે વૃદ્ધાઓ બચીને બહાર નીકળ્યા, તેમને એવું લાગ્યું કે મંદિરમાં અંતાલ કુળના ઘણા યોદ્ધાઓ આવેલું છે. તેથી તેઓ મંદિરની અંદરથી પાછા હટી ગયા.

બહાર યુદ્ધ ચાલુ રહ્યું. મૌખિક પરંપરા અનુસાર, મેદાનમાં પાપડ્યા યોદ્ધાઓ વધુ શક્તિશાળી સાબિત થઈ રહ્યા હતા અને અંતાલોને પછાડવા લાગ્યા હતા. ત્યારે અંતાલોએ માતા કાળીને પ્રાર્થના કરી અને દૈવી સહાય માગી.

ત્યારબાદ જે બન્યું તેને આજે પણ ચમત્કાર તરીકે યાદ કરવામાં આવે છે.

કહેવાય છે કે અચાનક યુદ્ધના મેદાનમાં ગાઢ ધુમ્મસ છવાઈ ગયું, જેના કારણે કઈ પણ સ્પષ્ટ દેખાતું નહોતું. આ અફરાતફરીનો લાભ લઈને અંતાલો પીછેહઠ કરવામાં સફળ થયા. બીજી તરફ, પાપડ્યા યોદ્ધાઓ ધુમ્મસમાં પોતાના અને શત્રુ વચ્ચેનો ભદ પારખી શક્યા નહીં અને ભૂલથી એકબીજા પર જ હુમલો કરવા લાગ્યા.

જ્યારે ધુમ્મસ દૂર થયું, ત્યારે યુદ્ધની પરિસ્થિતિ સંપૂર્ણપણે બદલાઈ

ગઈ હતી. અંતાલો બચી ગયા હતા, જ્યારે પાપડ્યા યોદ્ધાઓમાંથી ઘણા માર્યા ગયા હતા. પરંપરા અનુસાર, બચી ગયેલા પાપડ્યાઓએ અંતે આ વિસ્તાર કાયમ માટે છોડી દીધો હતો.

૧૨૦ યોદ્ધાઓની સ્મૃતિ ૧૨૦ યોદ્ધાઓની સ્મૃતિ આજે પણ સંપૂર્ણપણે વિસરાઈ નથી. અંતાલ સમુદાયમાં આ ૧૨૦ યોદ્ધાઓ સાથે સંકળાયેલી પૂજાની એક પરંપરા આજે પણ પ્રચલિત છે. એક નિશ્ચિત દિવસે પાપડ્યા યોદ્ધાઓના શિબિરસ્થાન તરીકે માનવામાં આવતા સ્થળની નજીક લોટમાંથી ૧૨૦ માથાંના પ્રતીકાત્મક આકાર બનાવવામાં આવે છે.

આ આકારો તે યોદ્ધાઓની સ્મૃતિમાં અર્પણ કરવામાં આવે છે અને સંઘર્ષમાં મૃત્યુ પામેલા લોકોના આત્માની શાંતિ માટે નર્થના કરવામાં આવે છે.

સ્થાનિક પરંપરામાં આ સ્થળે એક સમયે ગાયનું પથ્થરનું શિલ્પ પણ હોવાનો ઉલ્લેખ મળે છે. જોકે, હવે તે શિલ્પ ત્યાં જોવા મળતું નથી.

આવી પરંપરાઓનું મહત્વ વિશેષ છે, કારણ કે તે એવી સ્મૃતિઓને સાચવી રાખે છે, જેનો કદાચ કોઈ લેખિત દસ્તાવેજ ઉપલબ્ધ નથી. અહીંનો ભૂદંશ્ય જ એક કારના ઐતિહાસિક સંગ્રહાલય જેવો બની જાય છે, જેમાં પથ્થરો, ઝરણાં, ખંરેરો અને ધાર્મિક વિધિઓ નયીન સામૂહિક સ્મૃતિના અંશો બની રહે છે.

પીઈ દી કેરી ખાતે ભીમ દેવતા પાપડ્યા યોદ્ધાઓ સાથે સંકળાયેલા સ્થળ તરફ જતા માર્ગ પર, સ્થાનિક રીતે પીઈ દી કેરી તરીકે ઓળખાતા સ્થળે પથ્થરોથી બનેલું એક નાનું અને ખંડિત બાંધકામ આવેલું છે. તેને જૂનો મંદિર માનવામાં આવે છે. સ્થાનિક લોકો આજે પણ અહીં પૂજા કરે છે. એક વિશેષ -સંગે અહીં સામૂહિક લંગર અથવા સમુદાયજનનું આયોજન પણ કરવામાં આવે છે.

રસ્તે પસાર થતા કોઈ અજાણ્યા વ્યક્તિને આ ખંડિત બાંધકામ સામાન્ય અને મહત્વહીન લાગી શકે છે, પરંતુ સ્થાનિક સમુદાય માટે તે એક પવિત્ર ભૂદંશ્યનો ભાગ છે, જ્યાં અનેક મંદિરો અને લોકકથાઓ એકબીજા સાથે સંકળાયેલાં છે.

માતા કાળીનું મંદિર અને કલ્યાણકારી આત્માની કથા આ વિસ્તારનું બીજું મહત્વપૂર્ણ ધાર્મિક સ્થળ માતા કાળીનું મંદિર છે. હાલના મંદિરની નીચે એક પ્રાચીન બાવડી આવેલી છે. આ બાવડીની આસપાસ પથ્થરનાં કેટલાંક જૂનાં શિલ્પો મળી આવ્યાં છે, જે સૂચવે છે કે આ સ્થળ લાંબા સમયથી ધાર્મિક મહત્વ ધરાવતું હોઈ શકે છે.

હાલના મંદિરનો જણાઈ દ્વાર

કરવામાં આવ્યો છે અને પ્રાચીન જળસ્રોતની ઉપર અનેક માળ ધરાવતું બાંધકામ ઊભું કરવામાં આવ્યું છે. હવે આ બાવડી મંદિરના નીચેના ભાગનો એક અંશ બની ગઈ છે.

આ સ્થળ સાથે બીજી એક અદ્ભુત મૌખિક પરંપરા પણ જોડાયેલી છે.

સ્થાનિક વડીલોના જણાવ્યા અનુસાર, જ્યારે અંતાલ કુળના લોકો -પ્રથમ વખત આ વિસ્તારમાં વસવાટ કરવા આવ્યા, ત્યારે અહીં પહેલેથી જ એક પ્રાચીન બાવડી હતી. આ જળસ્રોતની ઉપર મંદિર બનાવવામાં આવ્યું હતું અને તેની સાથે અનાજ સંગ્રહવા માટે એક ઓરડો અથવા કોઠાર પણ બનાવવામાં આવ્યો હતો.

કહેવાય છે કે આ મંદિરમાં એક કલ્યાણકારી આત્માનો વાસ હતો. આ આત્માએ અંતાલ સમુદાય સાથે એક સમજૂતી કરી હતી લોકો સત્ય અને ધર્મના માર્ગે ચાલશે તો તેમને

ચસ્મે બદૂર ફરમીર
ડો. રાધિકા ટીક્કુ, વલસાડ

જેટલા અનાજની જરૂર હશે તેટલું અનાજ તે પૂરું પાડશે. અંતાલો પોતાનો લણણી કરેલો અનાજનો પાક પરંપરાગત રીતે આ કોઠારમાં જમા કરતા હતા. જ્યારે કોઈ પરિવારને અનાજની જરૂર પડતી, ત્યારે તેઓ કોઠારમાં એક ખાલી વાસણ મૂકીને જતા અને થોડા સમય પછી પાછા ફરતા. લોકકથા અનુસાર, પાછા ફરતાં તેમનું વાસણ જરૂરી પ્રમાણમાં અનાજથી ભરેલું મળતું હતું.

આ વ્યવસ્થા શાંતિપૂર્ણ રીતે ચાલતી રહી, પરંતુ એક દિવસ એક સ્ત્રીએ તે આત્મા સાથે ઊતરપિંડી કરવાનું નક્કી કર્યું.

તેણે બીજ તરીકે વાપરવા માટેનું અનાજ મેળવવાના હેતુથી કોઠારમાં એક ખાલી વાસણ મૂક્યું. અનાજ મળ્યા પછી તેનો ઉપયોગ કરવાને બદલે તેણે તે અનાજ વૃક્ષની ડાળી પર છુપાવી દીધું. ત્યારબાદ તે ફરીથી બીજું ખાલી વાસણ લઈને આવી.

આ વખતે પણ તેનું વાસણ અનાજથી ભરાઈ ગયું. તેણે આ કૃત્ય ફરીથી દોહરાવ્યું. લોકકથા કહે છે કે અંતે તે આત્માએ સાપનું રૂપ ધારણ કર્યું અને સ્ત્રી તરફ ધસી ગયો.

ભયભીત થયેલી સ્ત્રી પોતાનો જીવ બચાવવા દોડવા લાગી.

પરંતુ આ ઘટનાએ આત્મા અને

પાપડ્યાઓએ આ વિસ્તાર છોડી દીધા પછી અહીં વસેલા અંતાલોએ જતુન દેવતાને પોતાના ભૂમિ દેવતા તરીકે સ્વીકાર્યા.

હાલનું મંદિર પથ્થરોથી બનેલું નાનું મંદિર છે, જેમાં દેવતાની પાશ્વરી મૂર્તિ સ્થાપિત છે.

વિસ્તાર પુરાતત્વીય અને સાંસ્કૃતિક દૃષ્ટિએ પણ રસપ્રદ છે. ખોદકામ અને બાંધકામ દરમિયાન પથ્થરનાં કેટલાંક જૂનાં શિલ્પો મળી આવ્યાં હોવાનું કહેવાય છે. તેમાંથી કેટલાંક જળસ્રોતની નજીક મૂકવામાં આવ્યાં છે, જ્યારે અન્ય શિલ્પો જમીનની નીચે દટાયેલાં હોવાની માન્યતા છે.

આમ, અહીં વેરવિખેર પડેલા પથ્થરો આ સ્થળની પ્રાચીનતા અને વર્તમાન મંદિરના સ્વરૂપ પહેલાં અહીં અસ્તિત્વ ધરાવતી ધાર્મિક પરંપરાઓ વિશે અનેક મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્નો ઊભા કરે છે.

સાત જળસ્રોતોની કથા એક સમયે જતુન દેવતાની આસપાસના વિસ્તારમાં સાત જળસ્રોતો અથવા બાવડીઓ હોવાનું માનવામાં આવે છે. સ્થાનિક સ્મૃતિ અનુસાર, આ ઝરણાં આસપાસનાં ખેતરોમાં ડાંગરની ખેતી કરવા માટે પૂરતું પાણી પૂરું પાડતાં હતાં.

એક લોકકથા આ જળસ્રોતોને પાપડ્યાઓના સમયગાળા સાથે જોડે છે. કહેવાય છે કે નજીકના કર્મા ગામના લોકો આટલા વિપુલ પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ પાણીથી આકર્ષાયા હતા અને તેમણે એક નહેર દ્વારા આ પાણી પોતાના ગામ તરફ વાળવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો.

ત્યારે સમુદાયના એક વડીલે બાબા જતુનને પ્રાર્થના કરી કે સાતમાંથી એક જળસ્રોત સિવાય બાકીના બધા સૂકાઈ જાય, જેથી સ્થાનિક લોકોની દૈનિક જરૂરિયાતો પૂરી કરવા પૂરતું પાણી જ ઉપલબ્ધ રહે.લોકકથા અનુસાર, તેમની પ્રાર્થના સ્વીકારવામાં આવી. સાતમાંથી છ જળસ્રોતો લગભગ તરત જ સૂકાઈ ગયા, જ્યારે એક જળસ્રોત પાણી પૂરું પાડતો રહ્યો.

આ કથા આજે પણ જતુન દેવતાને જમીન, પાણી અને સમુદાયના રક્ષક તરીકે જોવાની સ્થાનિક માન્યતાનો મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે.

મંદિરમાં પૂજા કરવા માટે

રવિવાર અને ગુરુવારને શુભ દિવસો માનવામાં આવે છે.

સતી માતાનું મંદિર જતુન દેવતાના મંદિરની ઉપર સતી માતાને સમર્પિત બીજું એક નાનું, પરંતુ મહત્વપૂર્ણ મંદિર આવેલું છે.

આ મંદિર સાથે એક રસપ્રદ સ્થાનિક પરંપરા જોડાયેલી છે. જ્યારે પણ લોકો આ પવિત્ર સ્થળ પાસેથી પસાર થાય છે, ત્યારે તેઓ લાકડાનો નાનો ટુકડો અર્પણ કરે છે.

પરંપરા અનુસાર, મંદિરમાં એકંત્રિત થયેલા લાકડાના આ ટુકડાઓ કોઈ વિશેષ દિવસે આપમેળે સળગી ઊઠે છે, એવું માનવામાં આવે છે. ત્યારબાદ ત્યાં લાકડાને બદલે માત્ર કાળા કોલસા જોવા મળે છે.

પહાડી વિસ્તારોની આવી અનેક પરંપરાઓની જેમ, આ પ્રથા પણ સામાન્ય વસ્તુઓને પવિત્ર સ્થળ સાથે જોડે છે અને લાકડાનો નાનો ટુકડો અર્પણ કરવાની સાદી ક્રિયાને શ્રદ્ધાની સતત અભિવ્યક્તિમાં પરિવર્તિત કરે છે.

વાર્ષિક યાત્રા માતા કાળી મંદિરથી જતુન દેવતા સુધી યોજાતી વાર્ષિક યાત્રા દ્વારા આ પવિત્ર સ્થળો વચ્ચેનો સંબંધ દર વર્ષે ફરીથી જીવંત બને છે.

આ યાત્રા પૂજાનાં બંને મહત્વપૂર્ણ કેન્દ્રોને જોડે છે અને દેવતાઓ તથા સમુદાય વચ્ચેના પરંપરાગત સંબંધને જીવંત રાખે છે.

આ ધાર્મિક પ્રસંગના ભાગરૂપે માતા કાળીના મંદિરમાં બલિદાનની વિધિ પણ કરવામાં આવે છે.

આ રીતે, વાર્ષિક શોભાયાત્રા માત્ર ધાર્મિક મેળાવડો નથી. તે સ્મૃતિની યાત્રા પણ છે—એવા ભૂદંશ્યમાંથી પસાર થતી યાત્રા, જેમાં યુદ્ધો ની ગાથાઓ, આત્માઓની લોકકથાઓ, પૂર્વજોની સ્મૃતિઓ, જળસ્રોતો અને દેવતાઓની પરંપરાઓ પણ એકસાથે જીવંત છે. જતુન દેવતા, ૧૨૦ પાપડ્યા યોદ્ધાઓ, અંતાલોનો સંઘર્ષ, કાળી મંદિરની વૃદ્ધા સ્ત્રી, કલ્યાણકારી આત્મા, સાત જળસ્રોતો અને સતી માતાના મંદિર સાથે સંકળાયેલી કથાઓ મૌખિક પરંપરાઓનું એક અદ્ભુત જાળું રચે છે.

આમાંથી કેટલીક કથાઓમાં ઐતિહાસિક સ્મૃતિઓ છુપાયેલી હોઈ શકે છે. બીજી કેટલીક કથાઓ પેઢી દર પેઢી કહેવાતી રહેતાં તેમાં અલૌકિક તત્વો ઉમેરાયાં હોઈ શકે છે. કેટલીક કથાઓ સ્થળો, ધાર્મિક વિધિઓ અને સામુદાયિક પ્રથાઓને સમજાવતી પ્રતીકાત્મક ગાથાઓ પણ હોઈ શકે છે.

એક સંશોધક માટે આ કથાઓનું મૂલ્ય માત્ર એ વાત પર નિર્ભર નથી કે તેમની દરેક વિગતોને ઐતિહાસિક રીતે પ્રમાણિત કરી શકાય છે કે નહીં. તેમનું સૌથી મોટું મહત્ત્વ એ સમજવામાં છે કે પવિત્ર સ્થળોની સંપત્તિ કેવી રીતે સમજાવે છે, જમીન અને પાણી સાથેના પોતાના સંબંધને કેવી રીતે જૂએ છે, મૃત્યુ પામેલા લોકોને કેવી રીતે યાદ કરે છે અને પોતાની પરંપરાઓ નવી પેઢી સુધી કેવી રીતે પહોંચાડે છે.

આજે ઝડપી ટેકોલોજીકલ પરિવર્તનો લોકોની જીવનશૈલીને બદલી રહ્યાં છે. તેના કારણે આવી અનેક મૌખિક પરંપરાઓ ધીમે ધીમે લુપ્ત થઈ રહી છે. આ કથાઓને પોતાની સ્મૃતિમાં સાચવી રાખનારા વડીલોની સંખ્યા ઘટી રહી છે, જ્યારે નવી પેઢીના ઘણા લોકો એ વિસ્તારોમાંથી દૂર જઈ રહ્યા છે, જ્યાં અને પરંપરાઓનો જન્મ થયો હતો અને વિકાસ થયો હતો. જો આ કથાઓને અત્યારે નોંધવામાં નહીં આવે, તો તેમાંથી ઘણી કોઈ નિશાની છોડ્યા વિના કાળની ગર્તામાં વિલીન થઈ શકે છે.

અંતે, પ્રશ્ન માત્ર જતુન, પાપરિયા અથવા અંતાલ અને પાપડ્યા સમુદાયની પરંપરાઓ પૂરતો સીમિત નથી.

આપણે કોણ છીએ? કદાચ આ પ્રશ્નના જવાબનો એક ભાગ શોધવા માટે આપણે આ જૂની વાર્તાઓ, વિસરાયેલા રસ્તાઓ, પ્રાચીન પથ્થરો, ઝરણાં, મંદિરો અને આપણા વડીલોના અવાજો તરફ પાછા ફરવાની જરૂર છે. આ માત્ર ભૂતકાળની વાર્તાઓ નથી. આપણે કોણ છીએ, તેની ઓળખ આપણે આપણા અસ્તિત્વના અમૂલ્ય અંશો છે.

ગુજરાતીના હૃદયમાં એક ચાચરચોક પણ હોય છે..!

કોણ કહે છે કે, મધપાન કરવાથી જ નશો ચડે? ગરબો પણ એક નશો છે. એનો ખેલેલો પણ દોલ ઉપર થપાટ પડતાની સાથે, નશેડીની જેમ તાક-ધીનાધીન-ધા કરતો થઈ જાય. અમુક તો ગરબાના નશામાં એવા મશગુલ બની જાય કે, તડ પાડવા આવેલા ઘૂંટણીયા ની પણ દરકાર રાખવાનું ભૂલી જાય. પણ નવરાત્રીમાં ‘ઈભ્મનિ’ જે એવી વરસે કે, ઘૂંટણીયા છુટા પડી જાય તો ભલે પડી જાય, ગરબાની તાન નહિ મુકે...! ગુજરાતીના આ તાસીર કે, તેવ લેવા જાય શેરબજાર ...! તૂટવું હોય એટલું તૂટે, ગરબો ના તૂટવો જોઈએ...! ગરબાને ક્યારેય મોંઘવારી નાં ફુંકાડા અસર કરતા નથી. એની જાસર, ધી ઈકોનોમિકસના મોટા-મોટા પ્રોફેસરો પણ સમજ શક્યા નથી કે, બાઈકમાં પડો રૂપિયાનું પેટ્રોલ પુરાવી ગાડુ ગબડાવતા ખેલૈયાઓ, ત્રણથી પાંચ હજારના પાસનું સેટિંગ કરતા કેમના હશે...? આવા લોકોને તો બહાદુરીનો નેશનલ એવોર્ડ આપવો જોઈએ. ખિસ્સામાં ‘માંધીજી’ હોય કે ના હોય,વાઈબ્રેશન એવા આવે કે, બેઠા બેઠા પણ પગ ધૂણતા થઈ જાય...! ચોમાસું જેવું પૂરું થવા આવે એટલે ખેલૈયાઓના ડોળા નવરાત્રી તરફ ફરવા માંડે. શકભાજી લેવા મોઢવ્યો હોય તો ‘બે-તાળી’ કે ત્રણ તાળીના સ્ટેપમાં જ જાય. કિલોના ભાવને બદલે ‘દોઢીયા’ કે પંચિયા નાં ભાવે ખરીદી કરતો આવે. બોલ્લો...હવે તો લાગે છે ને કે, ‘ગુજરાતીના હૃદયમાં એક

ચાચરચોક પણ હોય છે..! ગરબો એ ગુજરાતને મળેલો સાંસ્કૃતિક વારસો છે. ગરબા ગાવા નહિ મળે તો રસોડામાં પણ વેલણ-રાસ ખેલી નાંખે એનું નામ ગુજરાતી. જેમણે પણ આ દુનિયાના નકશા પર દેશો અને રાજ્યો બનાવ્યા હશે, એમણે ગુજરાતના માટે એક ખાસ નોંધ લખી હશે કે, ‘ગમે એવી વિકટ પરિસ્થિતિ આવે તો પણ, દોલ વાગે એટલે ગુજરાતી ગોળ ગોળ ફરવા માંડે. એટલે તો જ્યાં જ્યાં વસે એક ગુજરાતી, ત્યાં ત્યાં સદાકાળ ગરબાનીની લાતા...! ગુજરાતીના ગરબા ચોરસ નહિ હોય, પૃથ્વી ગોળ એમ એના ગરબા પણ ગોળ...! ગરબા પ્રત્યેનો એવો ઘેરો નશો હોય કે, જેનું કોઈ ડી-એડિકશન સેન્ટર (વ્યસન મુકિત કેન્દ્ર) હજી સુધી શોધાયું નથી અને ભવિષ્યમાં શોધાય એવી શક્યતા પણ નથી. અલબત્ત...! ગરબામાં ધોતિયા માસ્ટરનું કામ નહિ...! ગરબા ગાતા જો ભેરવાયું તો, ગરબો છોડીને ઘરે ભાગવું પડે. જેની વિમાની પોલીસી, ને ઢીંચણ બંને પાકી ગયા હોય, એમણે પારોળી ભક્ત બનીને નવરાત્રીના દીવડા જ સાચવવાના...! ગરબાનું કુંડાળું ભલે નાનું હોય પણ, પૃથ્વીની - દક્ષિણ કરતા હોય એવો ભાસ થાય...! ઘૂંટણ એ ગરબાનું ઉર્જા કેન્દ્ર છે. લાંબા થઈ જવાય યાર...! બાકી ગરબે રમવાની ફેઈઈઈ કાઢવાનું કોને મન નહિ થાય..? પણ સુગર બ્લડેસર ને કોલેસ્ટ્રોલ સાથે જેના સંબંધો બંધાયેલા હોય, એમણે તો સંબોધ કરવા જ નહિ. ઘૂંટણીયા ઓર ટણક મારતા થઈ

જાય. પારોળી ભક્ત બનીને પારોળી ઉપર ઠુંકવાયને બેસી રહેવાનું, ને ઢીંચણ ઉપર તાલી ઠોકી થાપ આપ્યા કરવાની. એ પણ ભક્તિ જ છે. જ્યાં સમ આવે ત્યાં ‘લોલ’ બોલતા થઈ ગયો ગરબો...! ગરબા ગવાતા હોય ત્યારે ધરમપુરના ધોધની માફક હોંશલો ઉછળે તો બહુ, પણ ગરબાનો એક અંક ઓટો લેવામાં જો છાતી ધમણની માફક ફૂલી જતી હોય, તે

બેઠા બેઠા જ ‘જય માતાજી’ બોલતા રહેવાનું. શું કહો છો ચમનીયા...? બાકી, ગરબા રમવામાં ‘ચમનીયા’ ની સ્ટાઈલ જેવી કોઈની સ્ટાઈલ નહિ દાઢુ...! એના કપાળમાં કાંદા ફોડું ઉભો ઉભો એવો નાચે કે, હવામાં ગરબા ગાતો હોય એવું લાગે...! ગરબાની હાંચ સંભળવા જ જોઈએ, ધોતિયામાં પણ ફેરફૂદરડી ફરી આવે. કઈ માતાજી અને આ શકિત આપે, એની ખબર નથી, પણ ટાંડિયામાં સ્ત્રીંગ બેસાડેલી હોય એમ,છછળ...! ધોતીયાના વેશમાં યોવનધનનાં ટોળામાં ગરબો ખેંચવા જાય ત્યારે તો, મોરના ટોળામાં વાંદરું ઘુસી ગયું હોય એવું લાગે...! ‘યોવન વીંઝે પાંખને બદલે, ડોહો વીંઝે આંખ ની જેમ દાંડિયા ફેરવતો હોય એવું લાગે...! સચ્ચી...! ગરબો એટલે આસો માસે જીવનના સરવેયાનું કાઢેલું

સાંસ્કૃતિક સોભાગ્ય. શબ્દ-સંગીત-ગાયકી અને પગના દુમકાની આનોખી શૈલી દારા માતાજીની આરાધના કરવાની આધ્યાત્મિક રીતી...! ગરબો જોઈને ગરબામાં જોડાવાનું ગમે, જોવાનું પણ ગમે, ને સંભળવાનું પણ ગમે, ને લીંતલા વરસોને યાદ કરીને ઝૂરવાનું પણ ગમે...! નવરાત્રીમાં હોસ્પીટલના ખાટલે બાટલા ચઢાવીને સુતા હોય, ને કોઈનો ખાટલો હલવા માંડે તો એવું નહિ માની લેવાનું કે, ભાઈને ટાઢોચી તાવની ધૂજારી ચઢી છે...! બનવાજોગ છે કે, ગરબાનો પવન પણ ભરાયો હોય...! ઓન લાઈન શિક્ષણની માફક

ઈરાની નાટક ‘હિડન’ : શંકા, વિશ્વાસ અને અદૃશ્ય સત્યની મનોવૈજ્ઞાનિક સફર

ભાગ્યેન્દ્ર પટેલ

મિનારા (હાલ ને.બુ.ફ., દિલ્હી)

ક્યારેક આંખો જોઈ શકતી નથી, પરંતુ મન ઘણું બધું જોઈ લે છે. અને ક્યારેક આંખો સામે દેખાતું સત્ય પણ વિચારની કસોટી બની જાય છે. માનવીય સંબંધોની આ જટિલતાને કેન્દ્રમાં રાખતું ઈરાનનું નાટક ‘હિડન’ નવી દિલ્હીની નેશનલ સ્કૂલ ઓફ ડ્રામા ખાતે યોજાયેલા ષ્રિક્સ થિયેટર ફેસ્ટિવલમાં ભારે આકર્ષણ જમાવી ગયું.

નાટકના કેન્દ્રમાં જીન નામની એક અંધ મહિલા છે જેને પોતાના પતિના વર્તનમાં કંઈક અસામાન્ય જણાય છે. ઘરમાં કોઈ અન્ય સ્ત્રીની હાજરી હોવાની તેને શંકા છે. તે કંઈક અનુભવે છે, કંઈક સૂંચે છે અને પતિની ગેરહાજરીમાં ઘરમાં બનતી ઘટનાઓ વિશે તેના મનમાં પ્રશ્નો ઊભા થાય છે. કારવોશિંગનું કામ કરતો તેનો પતિ ભારે ચબરાક છે. ટીવીના અવાજો સંભળાવીને તે જીનને પટાવવાના ઉપાયો કરે છે. પરંતુ એનાથી તો જીનની શંકા વધુ ઘેરી થાય છે. શંકાનું રહસ્ય જાણવા માટે તેણે પતિની જાણ બહાર ઘરમાં સીસીટીવી કેમેરા લગાવેલા છે. તોપણ જીન પાસે તો શંકાને સાબિત કરી શકે તેવી દૃષ્ટિ નથી. તે કશું જોઈ તો શકતી નથી. માત્ર અનુભવી શકે છે તે બહુ યાચત ને આકમક થઈ જાય છે. એવામાં એક વાર તો તેની શંકાનું પાત્ર સામે હોવા છતાં તે ભાળી શકતી નથી. આખરે જીન મદદ માટે સહાયસંસ્થાને ફોન કરે છે. જ્યારે સહાયક આવે છે તો જીન તેને કેમેરાનું રેકોર્ડિંગ તપાસવાની વિનંતી કરે છે.

મુશ્કેલીમાં મુકાયેલી વ્યક્તિને મદદ કરવાની માનવીય ફરજ વચ્ચેનો સંઘર્ષ પણ બની જાય છે. આ પગલું માત્ર ટેકોલોજીનો ઉપયોગ નથી; તે પતિ-પત્ની વચ્ચેના વિશ્વાસમાં પડેલી તિરાડનું પ્રતીક પણ છે. જે સંબંધમાં ખુલ્લી વાતચીત હોવી જોઈએ, ત્યાં હવે છૂપી નજર અને ગુપ્ત તપાસ પ્રવેશી ગયાં છે. આધુનિક જીવનમાં સુરક્ષા અને દેખરેખ માટે ઉપયોગમાં લેવાતાં કેમેરા અહીં વ્યક્તિગત સંબંધોના પ્રશ્નો સાથે જોડાય છે. ઘરમાં કેમેરા હોવા છતાં મહિલાને તરત જ સંતોષકારક જવાબ મળતો નથી. દૃશ્ય અને અદૃશ્ય વચ્ચેનો આ સંઘર્ષ નાટકને મનોવૈજ્ઞાનિક ઊંડાણ આપે છે. નાટકના ‘હિડન’ના આ પ્રસંગમાં અંધત્વનો અર્થ માત્ર આંખોની દૃષ્ટિનો અભાવ નથી. તે સંબંધોમાં

રહેલી અસ્પષ્ટતા અને સત્ય સુધી પહોંચવાની મર્યાદાનું રૂપક પણ બને છે. બીજા તરફ, ટેકોલોજી બધું રેકોર્ડ કરી શકે છે, પરંતુ તે દરેક પ્રશ્નનો અર્થ આપમેળે સમજાવી શકતી નથી. કેમેરામાં કોઈ વ્યક્તિ દેખાય તો પણ તેની હાજરીનો અર્થ શું છે, તેની પાછળનું કારણ શું છે અને શંકા કેટલી વાજબી છે—એ સમજવા માટે માનવીય સંવેદના અને વિવેક જરૂરી છે.

નાટકનો મનોવૈજ્ઞાનિક તણાવ આ જ અનિશ્ચિતતામાંથી જન્મે છે. સામે ભજવાતું આ નાટક પ્રેક્ષકોને

પર રજૂ થતી આવી કથા યાદ અપાવે છે કે રંગભૂમિનું મહત્ત્વ માત્ર મનોરંજન પૂરતું નથી. તે માનવીના અંતરમનમાં પ્રવેશીને એવા પ્રશ્નો સામે ઊભા કરે છે, જેનો સામનો આપણે ઘણી વાર પોતાના જીવનમાં પણ કરતા છોઈએ છીએ. અંતે સવાલ માત્ર એટલો નથી કે ઘરમાં કોણ આવ્યું હતું; સવાલ એ પણ છે કે શંકાએ સંબંધને કેટલો બદલી નાખ્યો હતો અને સત્ય સુધી પહોંચવાની ઈચ્છામાં માણસે વિશ્વાસની કેટલી કિંમત ચૂકવી હતી. અહીં નાટક એક રસપ્રદ મનોવૈજ્ઞાનિક પરિસ્થિતિ

શકે છે અને લાખો લોકો સુધી પોતાની વાત પહોંચાડી શકે છે. પરંતુ નાટકમાં કલાકાર અને પ્રેક્ષક એક જ સમયે, એક જ સ્થળે હાજર હોય છે. કલાકારના ચહેરા પર આવતી શ્લેષિક લાગણી, અવાજમાં થતો કંપ, લાંબું મૌન, શરીરની ગતિ અને પ્રકાશના બદલાવથી ઊભી થતી અસર પ્રેક્ષકની નજર સામે જીવંત બને છે. પાત્રના મનમાં જે ઘૂંટાતું હોય છે, તે કલાકારના અભિનય દ્વારા જાણે આપણી સમક્ષ જ આકાર લે છે. પ્રેક્ષક માત્ર ઘટના જોતો નથી; તે કલાકાર સાથે મળીને એ ઘટનાને અનુભવે છે. આ સહઅનુભૂતિ રંગમંચની સૌથી મોટી શક્તિઓમાંની એક છે.

રાજધાનીમાં ૧૨થી ૧૪ ઓક્ટોબર ૨૦૨૬ દરમિયાન યોજાયેલા ફેસ્ટિવલમાં નવ દેશોનાં દસ નાટ્યજૂથો દ્વારા કુલ અગિયાર નાટકો રજૂ કરવામાં આવ્યાં. ભારત, રશિયા, ઈરાન, દક્ષિણ આફ્રિકા, થાઈલેન્ડ, ઈન્ડોનેશિયા, વિયેતનામ, કઝાકિસ્તાન અને ઈથિયોપિયાના કલાકારો એક જ મંચ પર પોતાની ભાષા, સંસ્કૃતિ અને રંગપરંપરાઓ સાથે ઉપસ્થિત રહ્યા. મહોત્સવની સંકલ્પના ‘સહિયારી કથાઓ, સહિયારું ભવિષ્ય’—વિવિધ દેશોની વાર્તાઓ દ્વારા માનવીય અનુભવોના સહિયારા તત્વોને ઉજાગર કરવાની હતી.

આ રજૂઆતોમાં ભારતીય પૌરાણિક પરંપરા, સામાજિક પ્રશ્નો, લોકસંસ્કૃતિ અને આધુનિક માનસિક સંઘર્ષનાં જુદાં જુદાં સ્વરૂપો જોવા મળ્યાં. આવી આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રસ્તુતિઓનું મહત્ત્વ એ છે કે આપણે અન્યને પોતાની સંસ્કૃતિથી જુદી સંસ્કૃતિને સમજીએ છીએ, પરંતુ એમાં પણ આપણા જેવાં જ અથવા તો એમના જેવાં જ સુખ, દુઃખ, પ્રશ્નો અને મંત્રણાઓ અનુભવતાં હોય છે.

ક્યાં ખોવાઈ ગયો ગરબાનો એ જૂનો ઉમંગ?

ક્યારેક તહેવારોની રાહ આંખોમાં સપનાં બનીને ઊતરતી હતી, આજે એ જ તહેવારો આવે છે ત્યારે મન જાણે પોતાની જ લાગણીઓ શોધતું રહી જાય છે એક સમય હતો, જ્યારે નવરાત્રી આવવાની હોય ત્યારે મનમાં જાણે પૂનમની ચાંદની ખીલી ઊઠતી. નવરાત્રીની તારીખો નજીક આવે એટલે ચણિયાચણીની ખરીદી, મેથિંગ બંગડીઓ, પગમાં ઝાંઝર, હાથમાં મહેંદી અને ગરબે રમવા જવાની અદમ્ય ઉતાવળ! જાણે આખા વર્ષનો આનંદ આ નવ દિવસોમાં સમેટાઈ જવાનો હોય. દોલનો પહેલો તાલ સંભળાય એ પહેલાં જ હૃદય ગરબે ધ્રુમવા લાગતું.

મિત્રો સાથેની મસ્તી, સખીઓ સાથેની વાતો, ગરબાના મેદાનમાં થતી આંખોની ઓળખાણ અને કોઈની એક ઝલક જોવા માટે વારંવાર ફરતી નજર એ દિવસોમાં નવરાત્રી માત્ર એક તહેવાર નહોતો, પરંતુ જીવનને મન ભરીને જીવવાનો એક સુંદર અવસર હતો.

પણ સમય ક્યાં એકસરખો રહે છે? આજે પણ નવરાત્રી આવે છે. બજારો રોશનીથી ઝળહળી ઊઠે છે, ગરબાનાં મેદાનો શણગારાય છે, દોલના તાલ ગુંજે છે અને ચારે તરફ રંગોની છોળો ઊડે છે. બધું જ પહેલાં જેવું દેખાય છે, છતાં મનના કોઈ ખૂણે કંઈક બદલાઈ ગયું હોય એવું લાગે છે. પહેલાં જે ઉત્સાહથી તૈયાર થઈને બહાર નીકળવા મન તલપાપડ થતું, આજે એ જ મનને ક્યારેક ઘરની બહાર પગ મૂકવાનું પણ ગમતું નથી.

શું નવરાત્રી બદલાઈ ગઈ છે? ના, કદાચ નવરાત્રી નહીં, આપણે બદલાઈ ગયાં છીએ!

જવાબદારીઓના ભાર નીચે ક્યાંક આપણું નિર્દોષ બાળપણ દટાઈ ગયું છે. સંબંધોની ગૂંચવણોમાં મનની સરળતા ખોવાઈ ગઈ છે. જે ખુશીઓ માટે એક સમયે આખું વર્ષ રાહ જોતા હતા, એ જ ખુશીઓ આજે સામે ઊભી હોય તોપણ મન એને માણી શકતું નથી. ક્યારેક કોઈ જૂની યાદ આંખોના ખૂણે ભીનાશ મૂકી જાય છે, તો ક્યારેક કોઈ અધૂરી લાગણી આખી રાત મનને ઉદાસ રાખે છે.

દુઃખ નવરાત્રી આવવાનું નથી, દુઃખ તો એ છે કે જે તહેવાર એક સમયે મનને જીવંત કરી દેતો હતો, આજે એ જ તહેવાર મનના મૌનને તોડી શકતો નથી.

પણ શું આનો અર્થ એવો છે કે જીવનમાંથી આનંદ હંમેશ માટે વિદાય લઈ ગયો છે? કદાચ નહીં! કદાચ મનને ફરીથી જીવંત શીખવવાની જરૂર છે.

એ જૂના દિવસો પાછા નહીં આવે, એ સમયે મળેલા લોકો પણ કદાચ સાથે નહીં હોય, પરંતુ જીવનમાં નવી ખુશીઓ માટે જગ્યા તો બનાવી જ શકાય. આ નવરાત્રીમાં બીજાને ખુશ કરવા માટે નહીં, પણ પોતાના મનને સમજવા માટે થોડો સમય કાઢીએ. મન થાય તો ગરબે ઘૂમીએ, મન થાય તો મા અંબાના ચરણોમાં કદાચ આ વખતે નવરાત્રીને પહેલાં જેવી બનાવવાની નહીં, પરંતુ બદલાયેલા મનને ફરીથી પ્રેમથી જીવંત શીખવવાની જરૂર છે.

ડૂબતી આ નાવને વળગી રહ્યો છું એકલો

સૂર્ય માફક આજ પણ સળગી રહ્યો છું એકલો; કોઈ ભીની યાદમાં તડપી રહ્યો છું એકલો. જો હવે મારી કને મારોય ક્યાં અજવાસ છે; કારમાં અંધારામાં ભટકી રહ્યો છું એકલો. સૌ સમયને પારખી ફૂલી પડ્યા છું જળ મહી; ડૂબતી આ નાવને વળગી રહ્યો છું એકલો. કોઈ કાળે સાંપડી ના એ હવાની લહેરખી; શુષ્કતાના શાપથી ફફડી રહ્યો છું એકલો. સાંકોળો ખખડે નહીં ને સાદ પણ આવે નહીં; દાર ઘરના તે છતાં ખોલી રહ્યો છું એકલો.

-શ્યામ ઠાકોર

કેટલીક ગઝલો માત્ર શબ્દોની રચના નથી હોતી, પરંતુ માનવહૃદયની ઊંડી વેદના, એકલતાની વ્યથા, અધૂરી આશાઓ અને જીવનના સંઘર્ષનું જીવંત પ્રતિબિંબ હોય છે. આવી ગઝલો વાંચતી વખતે વાચક માત્ર શબ્દોનો અર્થ સમજતો નથી, પરંતુ પોતાની અંદર ક્યાંક દબાયેલી લાગણીઓનો અવાજ પણ સાંભળે છે. શ્યામ ઠાકોરની પ્રસ્તુત ગઝલ આવી જ સંવેદનાસભર રચના છે, જેમાં એકલતાની પીડા, સ્મૃતિઓની ભીનાશ, જીવનની દિશાહીનતા, સંબંધોની નિઃશબ્દતા અને આશાના અંતિમ ડિરંગને પકડી રાખવાની મથામણ અત્યંત અસરકારક રીતે વ્યક્ત થઈ છે.

ગઝલના દરેક શેરમાં એક એવો માનવી આપણી સામે ઊભો થાય છે, જે જીવનની ભીડમાં હોવા છતાં આંતરિક રીતે એકલો છે. તેની આસપાસ દુનિયા ગતિશીલ છે, લોકો પોતાના માર્ગે આગળ વધી રહ્યા છે, સમય સાતે બદલાઈ રહ્યો છે; છતાં તેના અંતરમાં કોઈ અજાણી ખાલીપો વસેલી છે. આ ખાલીપો માત્ર વ્યક્તિની ગેરહાજરીનું પરિણામ નથી, પરંતુ લાગણીસભર સાથ, આત્મીયતા અને માનસિક હૂંફના અભાવમાંથી જન્મેલી સ્થિતિ છે. ગઝલકાર આ આંતરિક સંઘર્ષને પ્રકૃતિમાં પ્રતીકો અને રોજિંદા જીવનનાં દૃશ્યો દ્વારા કાવ્યાત્મક ઊંચાઈ આપે છે.

ગઝલનો પ્રથમ શેર જ વાચકના હૃદયને સ્પર્શી જાય છે અહીં ‘સૂર્ય’નું પ્રતીક અત્યંત અર્થસભર છે. સૂર્ય આખી દુનિયાને પ્રકાશ આપે છે, પોતે સતત અવિનમાં તપે છે અને પોતાના અસ્તિત્વથી અન્યને જીવન આપે છે. ગઝલનો નાયક પણ જાણે આવો જ છે. બહારથી તે સૂર્યની જેમ તેજસ્વી અને સક્ષમ દેખાતો હશે, પરંતુ અંદરથી લાગણીઓની આગમાં સળગી રહ્યો છે. તેની એકલતા સામાન્ય નથી; એ એવી એકલતા છે, જેમાં માણસ પોતાની પીડા વ્યક્ત પણ કરી શકતો નથી.

બીજી પંક્તિમાં આપતો ‘ભીની યાદ’નો પ્રયોગ ગઝલને વિશેષ સંવેદનશીલ બનાવે છે. યાદો ભીની હોય છે, કારણ કે તેમાં લાગણીના આંસુ ભળેલા હોય છે. કોઈ પ્રિય વ્યક્તિ, કોઈ અધૂરી મુલાકાત, કોઈ વિતેલી ક્ષણ કે કોઈ અપૂર્ણ સંબંધની સ્મૃતિ મનને વારંવાર સ્પર્શતી રહે છે. ભૂતકાળની આ યાદો એક તરફ હૃદયને હુંફ આપે છે, તો બીજા તરફ વર્તમાનની એકલતાને વધુ તીવ્ર બનાવે છે. ‘સળગતું’ અને ‘ભીની યાદ’ વચ્ચેનો વિરોધાભાસ પણ નોંધપાત્ર છે. એક તરફ આગ છે, બીજા તરફ ભીનાશ છે; પરંતુ બંને મળીને વિરહની એવી અનુભૂતિ સર્જે છે, જેમાં માણસ અંદરથી તડપતું રહે છે. આ શેર ગઝલના સમગ્ર ભાવવિશ્વનો પ્રવેશદ્વાર બની રહે છે.

‘મારી કને મારોય ક્યાં અજવાસ છે’-આ પંક્તિ આત્મવિશ્વાસના ક્ષીણ થતા પ્રકાશની વાત કરે છે. સામાન્ય રીતે માણસ મુશ્કેલીના સમયમાં પોતાની અંદરથી કિંમત મેળવે છે. પોતાનું મન જ તેને માર્ગ બતાવે છે. પરંતુ અહીં પરિસ્થિતિ એવી છે કે કવિને પોતાના અસ્તિત્વમાં પણ પ્રકાશ દેખાતો નથી.

જાણે પોતાની જાત સાથેનો સંબંધ પણ ઝાંખો પડી ગયો હોય. ‘કારમાં અંધારામાં ભટકી રહ્યો છું’ એ આધુનિક જીવનનું સુંદર પ્રતીક છે. કાર ગતિનું, સગવડનું અને આધુનિકતાનું પ્રતીક છે, જ્યારે અંધકાર અજ્ઞાન, મૂંઝવણ અને દિશાહીનતાનું પ્રતીક છે. માણસ પાસે સાધનો છે, ગતિ છે, આગળ વધવાની ક્ષમતા છે, છતાં તેને કંઈ દિશામાં જવું તેની સ્પષ્ટતા નથી. જીવનમાં પણ આવું જ બને છે. બહારથી બધું સુવ્યવસ્થિત દેખાતું હોય, પરંતુ મનની અંદર પ્રશ્નોનો અંધકાર છવાયેલો હોય છે. ગઝલકારનો નાયક કારમાં બેઠો છે, છતાં માર્ગ શોધી શકતો નથી. આ દૃશ્ય આધુનિક માનવીની માનસિક સ્થિતિને સ્પર્શે છે.

ત્રીજા શેરમાં જીવનસંઘર્ષનું એક વિશિષ્ટ ચિત્ર ઉપસે છે આ શેરમાં બે અર્થસ્તરો જોવા મળે છે. એક તરફ, તે મુશ્કેલીમાં અટવાઈ ગયેલા માણસની લાચારી વ્યક્ત કરે છે; બીજા તરફ, તે પોતાની જવાબદારી, સંબંધ કે વિશ્વાસને અંતિમ ક્ષણ સુધી પકડી રાખનાર વ્યક્તિની નિષ્ઠા પણ દર્શાવે છે. જ્યારે બધા સાથ છોડી દે, ત્યારે પણ કોઈ એક વ્યક્તિ પોતાની નાવને વળગી રહે છે. એ નાવ માત્ર જીવનની નાવ નથી, પરંતુ કોઈ સંબંધ, સપ્ન, વિશ્વાસ કે મૂલ્યનું પ્રતીક પણ હોઈ શકે છે.

આ શેર વાચકને એક મહત્ત્વનો પ્રશ્ન પૂછે છે સંજોગો પ્રતિકૂળ બને ત્યારે બચી જવું વધુ મહત્ત્વનું છે કે પોતાના વિશ્વાસને જાળવી રાખવો? ગઝલકાર આ પ્રશ્નનો સીધો ઉત્તર આપતા નથી, પરંતુ નાયકની સ્થિતિ દ્વારા વાચકને વિચારતા કરે છે. આ જ કાવ્યની વિશેષતા છે.

ચોથા શેરમાં-કૃતિના અભાવમાંથી જન્મતી પીડા વ્યક્ત થાય છે ‘શુષ્કતાનો શાપ’ અત્યંત અસરકારક કલ્પના છે. શુષ્કતા માત્ર જમીનની નથી હોતી; તે લાગણીઓની, સંબંધોની અને જીવનની યજ્ઞ હોઈ શકે છે. જ્યાં લાગણીનો વરસાદ થતો નથી, જ્યાં આત્મીયતાનો સ્પર્શ મળતો નથી અને જ્યાં આશાઓનાં બીજ અકુરિત થતાં નથી, ત્યાં માનવીનું અંતર શુષ્ક બની જાય છે.

અહીં ‘ફફડી રહ્યો છું’ શબ્દપ્રયોગ એકલતાની તીવ્રતા વધારે છે. નાયક માત્ર દુઃખી નથી, પરંતુ સતત અસુરક્ષાની લાગણી અનુભવે છે. તેને કોઈ એવી હૂંફની જરૂર છે, જે તેના જીવનની શુષ્કતાને દૂર કરી શકે. આ શેર માનવીના ભાવનાત્મક અસ્તિત્વ માટે પ્રેમ અને આત્મીયતાની અનિવાર્યતા સમજાવે છે.

પાંચમો અને અંતિમ શેર ગઝલને અત્યંત કરુણ છતાં આશાભર્યા ભાવ સાથે પૂર્ણ કરે છે આ દૃશ્યમાં રાહ જોવાની વેદના છે, સંબંધની ઝંખના છે અને આશા છોડી ન શકવાની મજબૂરી પણ છે. કદાચ કોઈ પ્રિય વ્યક્તિ પાછી આવશે એવી અપેક્ષા છે; કદાચ કોઈ વિખૂટેલો સંબંધ ફરી જોડાશે એવી આશા છે; અથવા

કદાચ જીવનમાં ફરી કોઈ આત્મીય વ્યક્તિ પ્રવેશશે એવી ઝંખના છે. ‘દાર’ અહીં માત્ર ઘરનો દરવાજો નથી, પરંતુ હૃદયનો દરવાજો પણ છે. વારંવાર નિરાશ મળવા છતાં નાયક પોતાના અંતરના દાર બંધ કરતો નથી. આ તેની સંવેદનશીલતા છે, પરંતુ તેની વેદના પણ છે. કારણ કે જ્યાં કોઈના આગમનનો સંકેત નથી, ત્યાં પણ રાહ જોવી સહેલી નથી.

આ શેરમાં ગઝલકાર માનવીના એવા સ્વભાવને ઉજાગર કરે છે, જે વારંવાર દુઃખી થવા છતાં આશા રાખવાનું છોડતો નથી. સમગ્ર ગઝલની ભાષા સરળ, પ્રવાહી અને ભાવસભર છે. ‘સૂર્ય’, ‘અજવાસ’, ‘કાર’, ‘અંધકાર’, ‘નાવ’, ‘જળ’, ‘હવાની લહેરખી’, ‘શુષ્કતા’ અને ‘દાર’ જેવાં પ્રતીકો ગઝલના ભાવવિશ્વને સમૃદ્ધ બનાવે છે. ગઝલકાર અમૂર્ત લાગણીઓને મૂર્ત દૃશ્યોમાં ઢાળે છે, જેથી વાચક એકલતાને મારા અનુભવે જ નહીં, પરંતુ જાણે પોતાની આંખે જોઈ પણ શકે.

શ્યામ ઠાકોરની ગઝલ આપણને પોતાની આસપાસના નવ પોતાના અંતરના માણસને સમજવાની પ્રેરણા આપે છે. અંતે કહી શકાય કે આ ગઝલ એકલતાનું માત્ર વર્ણન કરતી નથી, પરંતુ એકલતામાં જીવતા માનવીની આંતરિક યાત્રાને ઉજાગર કરે છે. તેમાં સ્મૃતિની ભીનાશ છે, જીવનની અંધારી કેડી છે, સંઘર્ષની ડૂબતી નાવ છે, લાગણીની શુષ્કતા છે અને અંતે બંધ ન થતા હૃદયના દાર છે.

શ્યામ ઠાકોરની આ ગઝલનો મૂળ સંદેશ એ છે કે માણસની સૌથી મોટી વેદના ક્યારેક દુઃખમાં નહીં, પરંતુ એ દુઃખને વહેંચવા માટે કોઈ ન હોવામાં રહેલી હોય છે. છતાં માનવીનું હૃદય આશાનો દીવો સંપૂર્ણપણે બુઝાવતું નથી. કોઈ સાદા ન આવે, કોઈ સાંકળ ન ખખડે, કોઈ સાથ ન મળે—ત્યારે પણ તે દાર ખોલે છે. આ જ માનવીય સંવેદનાની સુંદરતા છે અને આ જ ગઝલની ચિરંજીવ અસર છે.

સુખને શોધવા કરતાં... સર્જન કરતાં શીખો!

જીવનમાં સુખી થવા માટે હંમેશાં મોટી સફળતા, ભરપૂર પૈસા કે અનુકૂળ સંજોગોની જરૂર નથી. જાણીતા આપણે સુખને આવતીકાલની કોઈ મોટી ઉપલબ્ધિ સાથે જોડી દઈએ છીએ અને આજની નાની ખુશીઓને નજરઅંદાજ કરી દઈએ છીએ. હકીકત તો એ છે કે ખુશહાલી બહારની પરિસ્થિતિ કરતાં આપણા મનની સ્થિતિ પર વધુ આધાર રાખે છે.

જીવન સુંદર બનાવવું હોય તો, સંજોગો નહીં નજરિયો બદલવો પડે.

જીવનને હળવું, શાંત અને ખુશહાલ બનાવવા માટે ત્રણ સરળ રસ્તા અપનાવી શકાય.

૧. જે મળ્યું છે તેની કદર કરો માણસનું મન ઘણીવાર જે નથી મળ્યું તેના પાછળ દોડે છે અને જે મળ્યું છે તેની કિંમત ભૂલી જાય છે. બીજાની જિંદગી સાથે પોતાની સરખામણી કરવાથી અસંતોષ વધે છે. દરેકની સફર અલગ છે, એટલે પોતાની જિંદગીને બીજાના માપદંડથી માપવી યોગ્ય નથી.

સવારે ઊઠીને માત્ર એટલું વિચારવું કે ક્રમારી પાસે આજે કઈ એવી વસ્તુ છે જેના માટે હું આભારી છું?—આ વિચાર જ મનનો અભાવભાવ બદલી શકે છે. પરિવાર,

મત્રો, સ્વાસ્થ્ય, રોજગાર, ઘર કે શાંતિથી પસાર થતો એક સામાન્ય દિવસ પણ આશીર્વાદ બની શકે છે.

જે છે એની કદર કરશો,

તો જે નથી એની ખોટ ઓછી લાગશે. ૨. સંબંધોમાં ‘સમય’ નહીં, ‘લાગણી’ આપો આજના સમયમાં માણસ પાસે બધું છે, પણ પોતાના માણસો માટે સમય ઓછો છે. એક જ ઘરમાં રહેતા લોકો પણ ઘણીવાર મોબાઈલની સ્ક્રીનમાં એટલા વ્યસ્ત હોય છે કે એકબીજાની આંખોમાં જોઈને વાત કરવાનો સમય નથી મળતો. સારા સંબંધો માટે મોંઘી ભેટોની જરૂર નથી. પ્રેમથી પૂછેલો એક પ્રશ્ન, મુશ્કેલીમાં આપેલો સાથ, ભૂલ થઈ જાય ત્યારે માફી અને કોઈની વાતને વચ્ચે અટકાવ્યા વગર સાંભળવાની તૈયારી—આ જ સંબંધોની સાચી સંપત્તિ છે.

સંબંધોને શબ્દોની ભીડ નહીં, થોડી સમજણ અને ઘણી લાગણી જીવંત રાખે છે.

૩. આજની પળને જીવવાનું શીખો ભૂતકાળની ભૂલોને બદલી શકાતી નથી અને ભવિષ્યની ચિંતા

કરીને આજનો દિવસ પાછો મેળવી શકાતો નથી. છતાં આપણું મન ઘણીવાર કાં તો ગઈ કાલ માં

અટવાયેલું હોય છે અથવા આવતીકાલની ચિંતામાં ખોવાયેલું રહે છે. આથી રોજ થોડો સમય પોતાના માટે કાઢો. મનગમતું ગીત સાંભળો, કુદરતને નિહાળો, પરિવાર સાથે હસો, કોઈ સર્જનાત્મક કામ કરો કે માત્ર શાંતિથી બેસીને પોતાના મનને સાંભળો. દરેક દિવસ સંપૂર્ણ હોવો જરૂરી નથી; પરંતુ દરેક દિવસમાં એક સુંદર ક્ષણ શોધી શકાય છે.

ગઈકાલને પાઠ બનાવી દો, આવતીકાલને આશા; પણ આજની પળને લાગણીથી સરકી જવા ન દો.

આખરે ખુશહાલ જીવન કોઈ જાદુઈ સૂત્રનું પરિણામ નથી. સંતોષ રાખવો, સંબંધોને સાચવવા અને વર્તમાનને સ્વીકારીને જીવવું—આ ત્રણ સરળ ટેવો જીવનની દિશા બદલી શકે છે.

કારણ કે સુખ કોઈ દૂરની મંઝિલ નથી સુખ મેળવવા ક્યાંય જવું પડતું નથી, મનને સમજાવી લો તો ઘરઆંગણે પણ વસંત ઊતરે છે.

વિચાર વિશે વિચાર

આપણા ઉપનિષદનો જાણીતો મંત્ર છે કે અમને ચારે દિશાએથી શુભ અને સુંદર વિચારો પ્રાપ્ત થાઓ. રચનાત્મક અને હકારાત્મક વિચારોથી માનવ કલ્યાણ વિષય વિચારી શકાય છે. ખંડનાત્મક અને નકારાત્મક વિચારો માણસની પ્રગતિને રોકે છે... અવરોધે છે.

સારા અને સુંદર વિચારો ઉત્તમ કક્ષાના પુસ્તકોના વાંચન દ્વારા ઘડાતા હોય છે. સારા પુસ્તકોનું પરિશ્રમ કરીએ તો આપણને સુંદર વિચારો પ્રાપ્ત થતા હોય છે. સુંદર વિચારોની સુગંધ પુષ્પો જેવી સુવાસિત હોય છે જે આપણને રંગીન પર્તગિયું બનાવી મૂકે છે. સારા વિચારો ગંગા નદીના જળ જેવા પવિત્ર અને નિર્બળ હોય છે જે આપણા પ્રાણને પાવન કરે છે!

ઉત્તમ કક્ષાના વિચારો આપણને ચિંતકની શ્રેણી માં મૂકે છે. આપણા ચિંતકો ઘણા દૂ..રનું વિચારી શકે છે, જોઈ શકે છે અને માર્ગદર્શન આપી શકે છે.

સુવિચાર એ આપણા વિચાર રત્નો છે. આવા વિચાર રત્નો સંસ્કૃત સાહિત્યમાંથી પ્રાપ્ત થતા હોય છે. સવારે થતો પંખીઓનો કલવવ કવિને કવિતાનો

વિચાર આપી શકે છે. રણમાં ઊંટ પર બેસી િમ માલ વાની અનુભવ કે વિચાર કરી શકાય છે.

વિચારની ઝડપ પ્રકાશની ગતિ કરતા પણ વધુ ઝડપી છે. શ્લોકશાળા વિચાર આપણા માટે મૂલ્યવાન બની શકે છે. સારા મિત્રો જોડે વિચાર વિનિમય કરવાથી આપ

કાનૂન ભંગમાં તિરંગાની ઢાલ ?

વોટયોરી અને જ્ઞાનેશકુમાર, વડાપ્રધાન મોદી, ગૃહપ્રધાન અમિત શાહ અને મોહન ભાગવતનાં રાજીનામાંની માગણી થયા પછી હવે આંદોલનનો વિષય બદલાયો છે અને કેન્દ્ર પણ બદલાયું છે. જંતરમંતરમાં પ્રવેશબંધી અને ભારતીય રાષ્ટ્રવજ્ર-તિરંગાનાં નામે વિવાદ જગાવવાના પ્રયાસ થઈ રહ્યા છે. કાનૂન-પ્રવેશબંધીનો ભંગ કરવા બદલ કોકરોય પાર્ટીના ત્રણ નેતાને પકડવામાં આવ્યા અને પાંચ દિવસ અટકાયતમાં રાખવાનો હુકમ થયો પછી આંદોલનને નવો વળાંક આપવા માટે કારણ - બહાનું મળ્યું છે - હાથમાં તિરંગો લેવાય તો તે ગુનો છે? અભિજિત દીપકેએ આજે શુક્રવારે દેશભરમાં ઝંડા દિવસ પાળવાની હાલક કરી છે આંદોલનનાં કેન્દ્રમાં રાષ્ટ્રવજ્ર લાવીને લોકોનું સમર્થન મેળવવાનો પ્રયાસ છે, રાજકીય વર્તુળોમાં તો એવો પ્રશ્ન ચર્ચાઈ રહ્યો છે કે, આ વખતે કોકરોયને ધારી સફળતા મળી નહીં અને રાહુલ ગાંધી સુપ્રીમ કોર્ટ ઉપર વિશાળ મોરચો લઈ ગયા તેથી કોકરોચના જનક અરવિંદ કેજરીવાલ ચોકી ગયા અને હાથમાં તિરંગો આવી ગયો છે. ગમે તેમ પણ વિરોધ આંદોલનની શતરંજમાં હવે નવી ચાલ શરૂ થઈ છે! અત્યાર સુધી રાહુલ ગાંધી કોકરોચથી અલગ - દૂર રહેતા હતા, હવે પ્રેમ ઊભરાઈ ગયો છે. તિરંગો હાથમાં હોય, તો ધરપકડ કેમ થઈ? કોકરોચે પ્રવેશબંધીનો - કાનૂનનો ભંગ કર્યો એટલે પકડાયા કે તિરંગો હાથમાં હોવાના કારણે પકડાયા? વાસ્તવમાં આ ઘટના ચોરી - ઉપર સીનાજોરી જેવી છે? તિરંગાનો ઉપયોગ ઢાલ તરીકે થાય તે રાષ્ટ્રવજ્રનું અપમાન નથી?, પણ અભિજિત દીપકે આંદોલન માટે લોકોનો ટેકો મેળવવા માંગે છે. વોટયોરીથી આ મુદ્દો વધુ અસરકારક છે! અરવિંદ કેજરીવાલ અને રાહુલ ગાંધી રાજકીય શતરંજના ખેલાડી છે! અત્યારે તો રાહુલ ગાંધીની ચાચ પાર્ટીમાં અભિજિત હાજર રહ્યા અને મૈત્રી કરાર થયા હોય એમ લાગે છે.

દમણગંગા ટાઈમ્સ

CORPORATE NEWS

મહિન્દ્રાએ XUV 3XO ZNG લોંચ કરી

સુરત, તા. ૧૬ : ભારતની અગ્રણી SUV ઉત્પાદક મહિન્દ્રા એન્ડ મહિન્દ્રા લિમિટેડે આજે એનું પ્રથમ મુખ્ય પ્રવાહનું CNG પેસેન્જર વાહન XUV 3XO ZNG લોંચ કરવાની જાહેરાત કરી હતી, જેની પ્રારંભિક કિંમત ૯.૯૯લાખ (એક્સ-શોરૂમ) છે. CNG સેગમેન્ટમાં XUV 3XO ZNG ડ્રાઇવિંગનો રોમાંચ આપે છે. CNG અને પેટ્રોલ એમ બંને મોડલમાં 82 kWનો પાવર અને 200NMનો ટોર્ક આપતા ટર્બોચાર્જ એન્જિનથી સંચાલિત આ વાહન ૨૪.૭ કિલોમીટર/કિલોગ્રામની સર્ટિફાઇડ કાર્યદક્ષતા સાથે જબરદસ્ત પર્ફોર્મન્સ આપે છે. ટર્બોચાર્જ

પર્ફોર્મન્સ, આકર્ષક ડિઝાઇન, વિશાળ જગ્યા, અત્યાધુનિક ટેકનોલોજી, સુવિધા અને સલામતી પણ મળે છે. CNG મોડમાંફક્ત ૪.૯ સેકન્ડમાં ૦-૬૦ કિલોમીટર/કલાકની સ્પીડ, પહેલી વાર ૧૦-આર CNG ઈન્જેક્શન પ્રેશર સિસ્ટમ, SUVની ખરીદીને XUV 3XO ZNG એન્ટ્રી વેરિઅન્ટમાં પણ અનેક પ્રીમિયમ ખાસિયતો મળે છે, જેમ કે ૨૬.૦૩ સેમીની HD ટ્યક્સની, ફૂલ કન્ટ્રોલ, રિઅર CNG લેન્ડ અને દોઝાં સ્વિટ્ચ રિઅર સીટ, જેથી ગ્રાહકો XUV 3XOની વિશિષ્ટ ખાસિયતો, ટેકનોલોજી અને વ્યવહારિકતાની સાથે દરરોજ CNGની બચતનો લાભ લઈ શકે છે.

સોનવાડા આશ્રમશાળાની સાંસદ અને ધારાસભ્યએ મુલાકાત

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

વલસાડ, તા. ૧૬ : વલસાડ તાલુકાની આશ્રમશાળા સોનવાડા માં વલસાડ લોકસભા મતવિસ્તારના સાંસદ ધવલભાઈ પટેલ તેમજ ધારાસભ્ય અરવિંદભાઈ પટેલ તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતના પ્રતિનિધિઓ સાથે શુભેચ્છા મુલાકાત લીધી હતી. આ પ્રસંગે શાળા તરફ જતા નવા માળાના નિર્માણ કાર્યનું વિધિવત ખાતમુહૂર્ત ઉપસ્થિત મહાનુભાવોના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. ખાતમુહૂર્ત બાદ સાંસદ અને ધારાસભ્યએ શાળા પરિસરનું નિરીક્ષણ કરી અભ્યાસ કરતા બાળકો સાથે મુકત અને આત્મીય સંવાદ સાથેય હતો તેમજ વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ ક્ષેત્રે ઉત્તેજ

પ્રદર્શન કરવા પ્રેરણા પૂરી પાડી ઉત્સાહ વધાર્યો હતો. આ કાર્યક્રમમાં સોનવાડા ગામના સરપંચ સુરેશભાઈ પટેલ, વિવિધ વોર્ડના સભ્ય, સ્થાનિક આગેવાનો તેમજ ગામના અગ્રણી નાગરિકો મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. જનપ્રતિનિધિઓના આગમનથી શાળા પરિસરમાં ઉત્સાહ અને ગૌરવનો માહોલ જોવા મળ્યો હતો. શાળાના સર્વાંગી વિકાસ અને માળખાકીય સુવિધાઓ માટે આપેલા સહયોગ તથા માર્ગદર્શન બદલ આશ્રમશાળા સોનવાડા પરિવારે ઉપસ્થિત તમામ મહાનુભાવોનો હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

ચીખલીના થાલામાં કારમાંથી દારૂ ઝડપાયો, ચાલક સહિત ત્રણ વોન્ટેડ

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

ચીખલી, તા. ૧૬ : ચીખલી ને.હા નંબર ૪૮ ઉપર આવેલ થાલા ગામની હદમાં અમદાવાદ થી મુંબઈ જતા ટ્રેક નંબર ૩૦૪ના સુમારે ચીખલી પોલીસ નાકાબંધી કરી રહી હતી દરમિયાન એક સ્વીફ્ટ કાર નંબર જીજે ૧૫ એવી દર ૧૧ ને આંતરિ ગાડીની તલાસી લેતા ગાડીમાંથી વિસ્કી તથા ટીન બીયર કુલ નંગ ૩૩૬ કિંમત રૂપિયા ૭૩.૯૨૦ તથા એક નંગ મોબાઈલ કીમત રૂ. ૫ હજાર તેમજ ગાડી ની કિંમત રૂપિયા ૫ લાખ મળી કુલ રૂ. ૭૮.૯૨૦ નો મુદા માલ કબજે કરવામાં આવ્યો છે જ્યારે પકડાયેલ ચાલક નરેન્દ્ર ઉર્ફે

નારાયણ દત્તાત્રય માધવ નાગપુરી રહે. ૩૯ મધુર સોસાયટી શેખર કુમાર ગલી પાસે નીલગીરી સર્કલ ઉપના સુરત જેને પુછપરછ કરતા શ્યામ શ્યામ નારાયણ નો કોઈ અજાણ્યો માણસ જેને પોલીસ ચોપડે વોન્ટેડ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે બનાવની વધુ તપાસ ચીખલી પોલીસ કરી રહી છે.

વાપી જીઆઈડીસી થી નીકળતી અને મોરારી વટાર ખાતે કોલક નદીને મળતી બિલખાડીમાં ગત જુલાઈ માસમાં આવેલા ભારે વરસાદને કારણે પુરામાં મોરારી ફાટક પાસે નદીમાંથી પસાર થતાં ટેલીફોન ઈલેક્ટ્રીક તેમજ અન્ય કંપનીના કેટલાક કેબલો અને નદીના કિનારે રહેલા ઝાડ પર પ્લાસ્ટિકના કચરો લાગી જવા પામ્યો છે. જે કોઈ ડિઝાઇન બનાવી હોય તેવું દેખાઈ રહ્યું છે.(તસવીર, મનોજ ભંડારી)

વલસાડમાં “FSAS –Fertilizer Sale Application System” નો પ્રારંભ થશે

(દમણગંગા ટાઈમ્સ)

વલસાડ, તા. ૧૬ : ભારત સરકાર દ્વારા ખેડૂતોને સબસીડાઈઝ ખાતર સરળતાથી, પારદર્શક રીતે તેમજ સમયસર ઉપલબ્ધ થાય તે હેતુસર “FSAS –Fertilizer Sale Application System” એપ્લિકેશન તેયાર કરવામાં આવી છે. આ એપ્લિકેશન દ્વારા ખેડૂતો રિટેલ સબસીડાઈઝ ખાતર વિકેતા/સહકારી મંડળી પરથી ખાતર ખરીદતા પહેલા મોબાઈલ મારફતે ખાતરનું Pre-booking (અગાઉથી બુકિંગ) કરી શકશે. જેના કારણે ખાતરની ઉપલબ્ધતા અંગે પૂર્વ માહિતી

તેમજ ખાતર મેળવવાની પ્રક્રિયા વધુ સરળ, સુવ્યવસ્થિત અને પારદર્શક બનશે. ઉપરોક્ત સિસ્ટમની અમલવારી આગામી ટૂંક સમયમાં જિલ્લામાં શરૂ થનાર છે. આ નવી ડિજિટલ વ્યવસ્થા દ્વારા ખાતર વિતરણ પ્રક્રિયામાં પારદર્શિતા વધશે, અનઅવશ્યક ભીડમાં ઘટાડો થશે તેમજ ખેડૂતોને સમયસર ખાતર ઉપલબ્ધ કરવામાં સહાય મળશે. જેથી જિલ્લાના તમામ ખેડૂતમિત્રોને અનુરોધ કરવામાં આવે છે કે, પોતાની ખેડૂત નોંધણી કરાવી તેઓ આ નવી એપ્લિકેશન મારફત ખાતર ખરીદી અંગે માહિતી મેળવી તેનો વધુમાં વધુ લાભ

મેળવે તથા આગામી સમયમાં શરૂ થનારી Pre-booking સુવિધાનો ઉપયોગ કરવા માહિતગાર રહે. જિલ્લાના ખાતર વિકેતાઓ, સહકારી મંડળીઓ તથા ખેતીવાડી વિભાગ દ્વારા ખેડૂતોને જરૂરી માર્ગદર્શન અને સહાયતા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. વધુ માહિતી માટે નજીકની તાલુકાના મદદનીશ ખેતી નિયામકની કચેરી તથા નાયબ ખેતી નિયામક (વિસ્તરણ) ની કચેરીનો સંપર્ક કરવા નાયબ ખેતી નિયામક (વિસ્તરણ) દ્વારા અખબારી યાદીમાં જણાવાયું છે.

સલવાવની શ્રી ઘનશ્યામ વિદ્યામંદિરમાં બાળકોને પોક્સો અંગે માહિતગાર કરાયા

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

વાપી, તા. ૧૬ : શ્રી સ્વામિનારાયણ શિક્ષણ સેવા કેન્દ્ર, સલવાવ સંચાલિત શ્રી ઘનશ્યામ વિદ્યામંદિરમાં વિદ્યાર્થીઓની સલામતી અને જાગૃતિ માટે એક વિશેષ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં વિદ્યાર્થીનીઓને પોક્સો (POCSO) કાયદા અંગે સરળ ભાષામાં માહિતી આપવામાં આવી હતી.

શાળાના આચાર્ય ચંદ્રવદન પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ યોજાયેલા આ કાર્યક્રમમાં શિક્ષિકાઓ નેહલ પટેલ અને ગીતાબેન ચોપરીએ ધોરણ

કાર્યક્રમ દરમિયાન શિક્ષિકાઓએ

વાપીની સેન્ટ ઝેવિયર્સ શાળામાં દાદા-દાદી દિવસની ઉજવણી કરાઈ

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

વાપી, તા. ૧૬ : વાપીની સેન્ટ ઝેવિયર્સ શાળામાં દાદા-દાદી દિવસની ઉજવણી ઉત્સાહ અને આનંદ સાથે કરવામાં આવી હતી. કાર્યક્રમની શરૂઆત પ્રાર્થના, બાઈબલ વાચન અને વિશેષ પ્રાર્થનાથી થઈ હતી. ધોરણ ૨ ના વિદ્યાર્થીઓએ પ્રાર્થના ગીત રજૂ કર્યું હતું, જ્યારે અંગ્રેજી, હિન્દી અને ગુજરાતી ભાષામાં સ્વાગત પ્રવચન કરવામાં આવ્યું હતું.

ધોરણ ૪ ન્ના વિદ્યાર્થીઓએ સ્વાગત ગીત રજૂ કર્યું હતું. મોન્ટ ૧, મોન્ટ ૨ અને મોન્ટ ૩ના વિદ્યાર્થીઓએ મનમોહક નૃત્ય રજૂ કરી સૌનું મન જીતી લીધું હતું. કાર્યક્રમમાં દાદા-દાદીઓ માટે

પસાર થતાં જ, એલસીબી ટીમે અન્ય ટીમોને ટેલિફોન જાણ કરી પીછો ક્યો હતો અને વિહાન ચોકડી નજીક સ્કૂલ પાસે કોઈન કરી તેને ઝડપી લીધો હતો. પોલીસ તપાસમાં પકડાયેલ આરોપીનું નામ વીમલ ઉર્ફે આર્યન ઉર્ફે અબી ઉર્ફે અબય પટેલ ચોપરી (ઉંમર ૨૪ વર્ષ, મુળ રહે. ટીટોઈ, તા. અરેઠ, જિ. સુરત, હાલ રહે. સહારા દરવાજા પાસે, સુરત) હોવાનું ખુલ્યું છે. આરોપી વીમલ ઉર્ફેના ઉપર પણ આરોપો વીમલ ઉર્ફેને હાઈદ્રે અભિનંદન અને સંકળાયેલો રીકો ગુનેગાર છે. માંડવી, બારડોલી અને વધઈ

ડાંગમાં બીટ-ગાર્ડના નામે ખેડૂતનું બાઈક લઈને ભાગી જનાર આરોપી ઝડપાયો

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

સાપુતારા, તા. ૧૬ : ડાંગ જિલ્લાના વઘઈ તાલુકાનાં માનમોડી ગામના એક ખેડૂત સાથે આશરે આઠ મહિના પહેલા ફોરેસ્ટ બીટ-ગાર્ડના નામે છેતરપિંડી કરીને મોટરસાઈકલ ચોરી ભાગી જનાર અજાણ્યા ઈસમને ડાંગ જિલ્લા લોકલ ક્રાઈમ બ્રાન્ચની ટીમે સુરત જિલ્લાના વિહાન ગામ નજીકથી ઝડપી પાડી વણઉડેલાયેલ ગુનાનો ભેદ ઉઠેલી કાઢ્યો છે. પોલીસે આરોપી પાસેથી રૂ. ૬૫,૦૦૦/- ની કિંમતનું સ્વેચ્છર વ્હસ મોટરસાઈકલ રિકવર કર્યું છે. ગત ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ માસમાં સાપુતારા પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારના માનમોડી ગામના એક ખેડૂત પાસે આરોપી બાઈક લઈને ફરાર થઈ ગયો હતો. આ સંદર્ભે સાપુતારા પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુનો નોંધાયો હતો. જેમાં ભાતમીના આધારે ડાંગ LCB ની ટીમો દ્વારા વિહાન ગામની ચોકડી તથા આસપાસના રસ્તાઓ પર વોચ ગોઠવવામાં આવી હતી. વોચ દરમિયાન સામપુરા ગામ તરફથી એક શંસ પોતાની ઓળખ છુપાવવા માં પર રૂમાલ બાંધીને બાઈક પર

પસાર થતાં જ, એલસીબી ટીમે અન્ય ટીમોને ટેલિફોન જાણ કરી પીછો ક્યો હતો અને વિહાન ચોકડી નજીક સ્કૂલ પાસે કોઈન કરી તેને ઝડપી લીધો હતો. પોલીસ તપાસમાં પકડાયેલ આરોપીનું નામ વીમલ ઉર્ફે આર્યન ઉર્ફે અબી ઉર્ફે અબય પટેલ ચોપરી (ઉંમર ૨૪ વર્ષ, મુળ રહે. ટીટોઈ, તા. અરેઠ, જિ. સુરત, હાલ રહે. સહારા દરવાજા પાસે, સુરત) હોવાનું ખુલ્યું છે. આરોપી વીમલ ઉર્ફેના ઉપર પણ આરોપો વીમલ ઉર્ફેને હાઈદ્રે અભિનંદન અને સંકળાયેલો રીકો ગુનેગાર છે. માંડવી, બારડોલી અને વધઈ

વલસાડની આયતિ દુબે ગુજરાત સ્ટેટ બેડમિન્ટન ચેમ્પિયન બની

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

વલસાડ, તા. ૧૬ : વલસાડના લોકો શેડમાં ફરજ બજાવતા SSE દેવેન્દ્ર દુબેની પુત્રી આયતિ દુબેએ ગુજરાત સ્ટેટ બેડમિન્ટન ચેમ્પિયનશિપ-૨૦૨૬ માં શાનદાર પ્રદર્શન કરી વિજેતા બની વલસાડ જિલ્લાનું નામ રોશન કર્યું છે. વેદાંત મદહીપર્વજ સ્કૂલ (CBSE) ની ધોરણ-૧૧ ની વિદ્યાર્થીની

આયતિએ પોતાની અસાધારણ પ્રતિભા, સખત મહેનત અને રમત પ્રત્યેના સમર્પણ થકી આ સિદ્ધિ હાંસલ કરી છે. આ ભવ્ય સફળતા બદલ વેસ્ટર્ન રેલ્વે મહાદૂર સંઘની ટીમ અને સમગ્ર રેલ પરિવાર દ્વારા આયતિ તેમજ તેના પિતા દેવેન્દ્ર દુબેને હાર્દિક અભિનંદન અને શુભેચ્છાઓ પાઠવવામાં આવી છે.

વઘઈના કાકરદામાં ૪૦થી વધુ પરિવારોની હિન્દુ ધર્મમાં ધરવાપસી

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

સાપુતારા, તા. ૧૬ : ડાંગ જિલ્લાના વઘઈ તાલુકા અંતર્ગત આવતા કાકરદા ગામ ખાતે આવેલા પવિત્ર બેસકાતરી માયાદેવી મંદિર પરિસરમાં કૃષ્ણદાસ બાપુનાં સાનિધ્યમાં એક ભવ્ય અને મહત્વપૂર્ણ ધાર્મિક કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. નવરાત્રીના પાવન અવસર પર યોજાયેલા આ કાર્યક્રમ દરમિયાન વિવિધ પરિવારો દ્વારા પોતાના મૂળ સનાતન હિન્દુ ધર્મમાં પુનઃ પ્રવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. આ સમગ્ર આયોજન અંગે સ્થાનિક આગેવાન ઓગડ શ્રીકૃષ્ણદાસે જણાવ્યું હતું કે માયાદેવી મંદિર ખાતે યોજાયેલા આ ધરવાપસી કાર્યક્રમમાં ૪૦ જેટલા પરિવારોએ સ્વેચ્છિક અને ખુશીથી ભાગ લીધો હતો. આ વિશેષ ધાર્મિક વિધિમાં ૪૦ થી વધુ પરિવારોએ ખ્રિસ્તી ધર્મમાંથી પોતાના મૂળ હિન્દુ ધર્મમાં વાપસી કરી છે. આ ઉપરાંત, આ કાર્યક્રમમાં ૩૫ જેટલી કુવારી છોકરીઓ, ૨૦ જેટલા કુવારા છોકરાઓ અને ૧૦ જેટલી કુધવા બહેનો સહિતના પરિવારોએ ક્રોઈપણ પ્રકારના દબાણ વિના, સંપૂર્ણપણે પોતાની સ્વેચ્છાએ સનાતન ધર્મ

અંગિકાર કર્યો છે. આ કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત અનિલભાઈ સિંગુભાઈ યોલુએ પણ પોતાના વિચારો વ્યક્ત કરતા જણાવ્યું હતું કે તેઓ અગાઉ હિન્દુ ધર્મમાં જ હતા, પરંતુ ઘરની મુશ્કેલીઓ અને પરિસ્થિતિના કારણે તેઓ ખ્રિસ્તી ધર્મ સાથે જોડાઈ ગયા હતા. જોકે, ત્યાં અનુકૂળ ન લાગતા અને માયાદેવી મંદિર ખાતે આયોજિત કાર્યક્રમથી પ્રેરિત થઈને તેઓએ પોતાના પરિવાર સાથે ફરીથી સ્વેચ્છાએ હિન્દુ ધર્મમાં પરત ફરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. તેમણે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ હવે જીવનભર સનાતન ધર્મ સાથે જ જોડાયેલા રહેશે અને ક્યારેય આ ધર્મ છોડશે નહીં. આવા આયોજનો કરનાર

આયોજકોનું કહેવું છે કે અગાઉ પણ તેઓ દ્વારા સંક્રાંતિ અને જન્માષ્ટમી જેવા પવિત્ર તહેવારો પર આવવા ધરવાપસીના કાર્યક્રમો સફળતાપૂર્વક યોજવામાં આવ્યા છે. આ તમામ પ્રક્રિયામાં કોઈની પર પણ કોઈ જ પ્રકારનું બળજબરી કે દબાણ કરવામાં આવતું નથી, પરંતુ જે કોઈ વ્યક્તિ સ્વેચ્છાએ પોતાના મૂળ સનાતન ધર્મમાં પાછા ફરવા માંગે છે, તેમને આવકારવું એ તેમનું ધર્મ અને કર્મ બંને છે. નવરાત્રીના દિવસોમાં યોજાયેલા આ ભવ્ય ધાર્મિક આયોજનથી સ્થાનિક વિસ્તારમાં ભારે ઉત્સાહ અને આધ્યાત્મિક વાતાવરણ જોવા મળ્યું હતું.

વાપીમાં લેબર કોડ અંગે સેન્સિટાઈઝેશન પ્રોગ્રામ યોજાયો

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

વાપી, તા. ૧૬ : ગુજરાત સરકારના શ્રમ, કૌશલ્ય વિકાસ અને રોજગાર વિભાગના શ્રમ કમિશનરેટ દ્વારા વાપીના કનુભાઈ દેસાઈ ઓરિઝોરિયમ ખાતે નવા લેબર કોડ્સ અંગે સેન્સિટાઈઝેશન પ્રોગ્રામનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

વધશે તેમ જણાવાયું હતું.

સેન્સિટાઈઝેશન પ્રોગ્રામમાં શ્રમ વિભાગે નવા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ રૂલ કોડ ૨૦૨૦ હેઠળ ગુનો, દંડ અને ફરિયાદ અંગે ઉદ્યોગકારોને સ્પષ્ટ માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. આસિસ્ટન્ટ લેબર કમિશનર જે અમ ગુટકા એ જણાવ્યું હતું કે, પરવાનગી વિના લેય-ઓફ રિટાઇરમેન્ટ કે કોલ્ડર કરવા પર દંડ અને ફરી ગુનો કરતા રૂ. ૫ થી ૨૦ લાખ અને/અથવા ૬ મહિનાની સજા થઈ શકે છે. અનફેર લેબર પ્રેક્ટિસ માટે રૂ. ૧૦,૦૦૦ થી ૨ લાખ, સ્ટેડિંગ ઓર્ડર ન આપવા બદલ રૂ. ૫૦,૦૦૦ થી ૨ લાખ દરરોજ રૂ.

૨૦૦૦ દંડ, ગેરકાયદે હક્કાળ કરનાર કામદારને રૂ. ૧૦૦૦ થી ૧૦,૦૦૦ અને/અથવા ૧ મહિનાની સજા, ગેરકાયદે લોક-આઉટ કરનાર માલિકને રૂ. ૫૦,૦૦૦ થી ૧ લાખ અને/અથવા ૧ મહિનાની સજાની જોગવાઈ છે. સમાધાન ભંગ બદલ રૂ. ૨૦ હજાર થી ૨ લાખ અને ૨ મહિનાની સજા થઈ શકે છે. ઉદ્યોગકારોને કાયદાનું પાલન કરવા અપીલ કરાઈ હતી. આ સેમિનારમાં યુનિયનને લગતાં કેટલાક કાયદાગ્રો, નિયમો અંગે પણ વિસ્તૃત ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. સેમિનારમાં આશરે ૫૦૦ જેટલા લોકોએ લાભ લીધો હતો.

વલસાડમાં ૨૪.૬૫ કરોડથી વધુના વિકાસ કામોનું ખાતમુહૂર્ત -લોકાર્પણ કરાશે

(દમણગંગા ટાઈમ્સ પ્રતિનિધિ)

વલસાડ, તા. ૧૬ : વલસાડ વિધાનસભા વિસ્તારમાં માળખાકીય સુવિધાઓને વધુ સુદૃઢ બનાવવાના હેતુથી માર્ગ અને મકાન વિભાગ વહીવટી તંત્ર વલસાડ દ્વારા આયોજિત ખાતમુહૂર્ત અને લોકાર્પણ બે દિવસીય કાર્યક્રમ અંતર્ગત કરોડો રૂપિયાના વિકાસ કામોની ભેડ મળશે. વલસાડના ધારાસભ્ય ભરતભાઈ પટેલના વરદહસ્તે રવિવાર તા. ૧૮/૧૦/૨૦૨૬ અને સોમવાર તા. ૧૯/૧૦/૨૦૨૬ દરમિયાન વિવિધ ગ્રામ્ય વિસ્તારો માં ખાતમુહૂર્ત તેમજ લોકાર્પણ સંપન્ન થશે. રવિવારના રોજ સવારે ૧૦૦૦ વાગ્યાથી દાંતી સ્થાન રોડથી કાર્યક્રમની શરૂઆત થશે. આ દિવસે કુલ ૧૩.૩૦ કરોડ ના ખર્ચે હાથ ધરનાર ૧૩ વિવિધ કામોનું ખાતમુહૂર્ત અને લોકાર્પણ કરવામાં આવશે. વલસાડ ના દાંતી સ્મશાન રોડ, અંબામાતા ફળિયા-પંચાયત-સસ્તા અનાજની દુકાન રોડ, કક્કવાડી છેલ્લા ફળિયા મીકાના આરોપીની ધરપકડ કરી કુલ ૭.૫૨ લાખનો મુદામાલ જપ્ત કરી છે.

માછીમાર રોડ (રૂ. ૫૦૦ લાખ) તેમજ દાંડી પ્રાથમિક શાળાથી અંબાજી નગર થઈ સોનાપાલકા ફળિયા રોડ અને કરદિવા રોડ, ભાગડાવડા પાલીકાક ફળિયા રોડ, મગોદ નવી નગરી હળપતિવાસ-રોહિતવાસ જોડતો રોડ તેમજ સિવિલ કામોને જોડતો રસ્તો, ખારીયા ફળિયા રોડ, પશુપતિનાથ સોસાયટી રોડ અને આદિવાસીવાસથી દેવી પ્લોટ-વજીરા ફળિયાથી નગરપાલિકા હદ સુધીનો રોડ. સોમવારના રોજ સવારે ૧૦ વાગ્યાથી ગુંદલાવ પ્રાથમિક શાળાના લોકાર્પણ સાથે કાર્યક્રમની શરૂઆત થશે. આ દિવસે કુલ ૧૧.૩૫ કરોડ ના ખર્ચે ૧૪ વિવિધ કામો હાથ ધરાશે.

વલસાડના ગુંદલાવ શાળા લોકાર્પણ, આશા તળાવથી નવી ઉજજવલ નગર થઈ નવી જીઆઈડીસી રોડ, ભંડારવાડ રોડ, ડોસા કંપની પાછળ આદિવાસીવાસ રોડ તેમજ ધમડાચી પીરૂફળિયા જોઈનીંગ વેજ્ઞવંદેલી રોડ, સરોણ હળપતિ રોહિતવાસ રોડ, હિંગળાજ

રોડકરિયા હનુમાનજી મંદિર રોડ, મચ્છી માર્કેટથી લિમ્બરભાકા રોડ, સુભાષ નગર તરફનો રસ્તો, ભાવડી ફળિયા-ખોડીયાર સ્ટોર-ચીકુ વાડી રોડ અને કોસ્ટલ હાઈવે-છીંછવાડા ફાટકને જોડતો રોડ. દિવેદે ઈલા નગર-ગાયત્રી નગર રોડ તેમજ દેસાઈ વાડથી હળપતિવાસ થઈ રેલવે ફાટક સુધીનો રસ્તો મહાવામાં આવશે. આ બંને દિવસના કાર્યક્રમોમાં જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ હેતલબેન પટેલ, તાલુકા પંચાયત પ્રમુખ કિશોરભાઈ પટેલ તેમજ વલસાડ તાલુકા ભાજપ પ્રમુખ તેજશભાઈ પટેલ મુખ્ય મહેમાન તરીકે ઉપસ્થિત રહેશે.

